Centre d'Estudis d'Opinió

Generalitat de Catalunya

Enquesta metodològica i d'actituds sociopolítiques. Desembre 2021

L'enquesta

- Volem estudiar les actituds sociopolítiques dels catalans i catalanes respecte a qüestions noves, que són de rellevància en el debat social: **l'ús de les llengües i les polítiques lingüístiques, el model educatiu, la gestió del COVID o el canvi climàtic.**

- Totes les preguntes les ha elaborat **internament** el CEO, o les hem adaptat d'altres enquestes internacionals

- Hi incloem preguntes noves i fem un **ús intensiu de la metodologia de l'aleatorització**, o experiments d'enquesta: variem aleatòriament els enunciats d'algunes preguntes. La **comparació de les respostes** que ens donen els enquestats en funció de l'enunciat que han rebut ens dóna molta informació sobre les actituds de la societat catalana.

- En aquest informe hi presentem els **resultats principals**, que considerem de més interès. Els resultats complets estan disponibles a ceo.gencat.cat.

La mostra

- Enquesta realitzada mitjançant **recollida de dades on-line**, entre el 23 i el 28 de desembre de 2021. El treball de camp el va realitzar l'empresa Netquest. En total, **entrevistem 1.929 persones de 16 anys i més**, residents a Catalunya amb ciutadania.

- La mostra va ser seleccionada en funció de quotes de sexe i edat. Per analitzar les dades calculem **ponderacions** de postestratificació mitjançant el procediment de **raking**, que ens permet ajustar la mostra a les dades del padró en termes de sexe i edat, nivell educatiu, llengua inicial (EULC), lloc de naixement i mida de municipi. El codi que genera les ponderacions està disponible al github del CEO.

- El qüestionari, la fitxa tècnica, les taules estadístiques de totes les preguntes i les microdades completes estan, com sempre, disponibles al web del CEO per al seu ús lliure.

Continguts

1 Llengua

2 Educació

3 Canvi climàtic

4 COVID-19

5 Annex: literals de les preguntes

1 Llengua

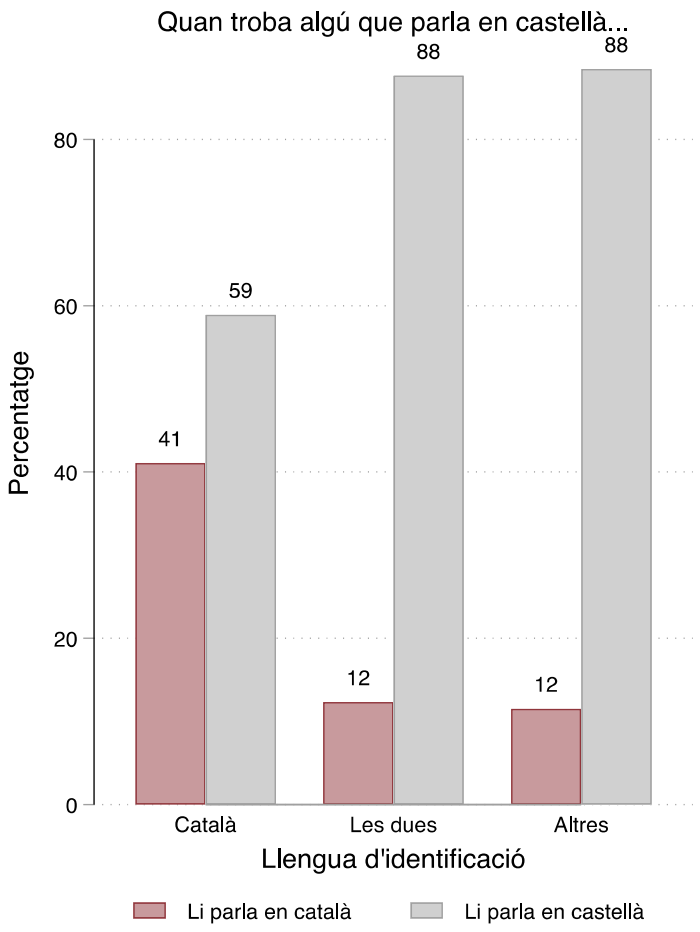

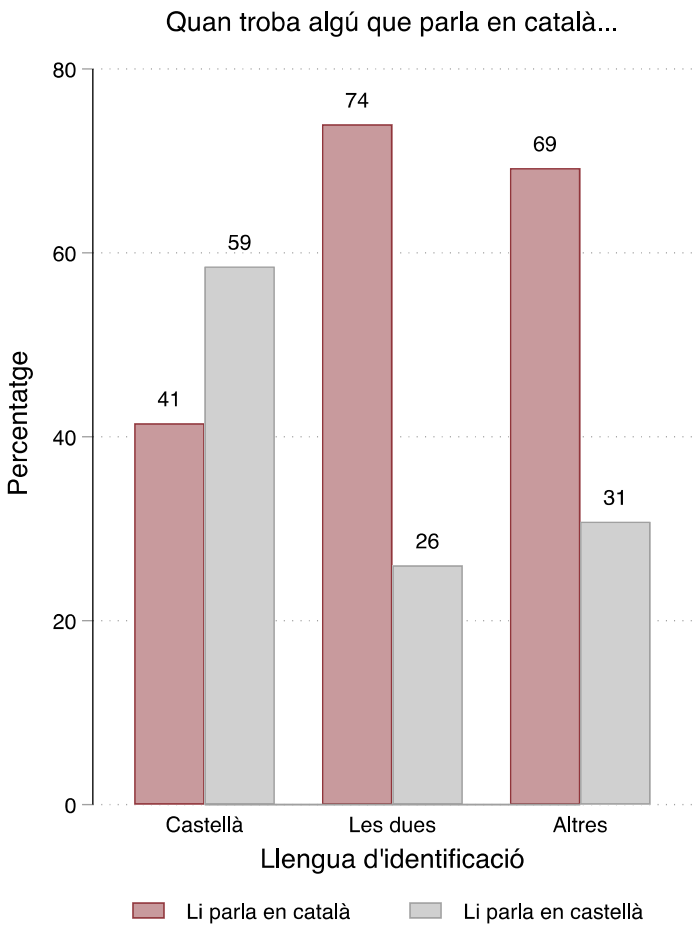

Canvi de llengua

Vora el 60% dels catalanoparlants afirma que canvia al castellà quan es troba algú que parla castellà. En canvi, entre els castellanoparlants és un 41% el que afirma que canvia de llengua davant d'una persona catalanoparlant.

82%

Per contra, davant d'una persona (hipotètica) que no sabem en què parla, tant catalanoparlants com castellanoparlants majoritàriament afirmen que tendeixen a mantenir la seva llengua d'identificació. Els bilingües prefereixen el castellà, en un 58%.

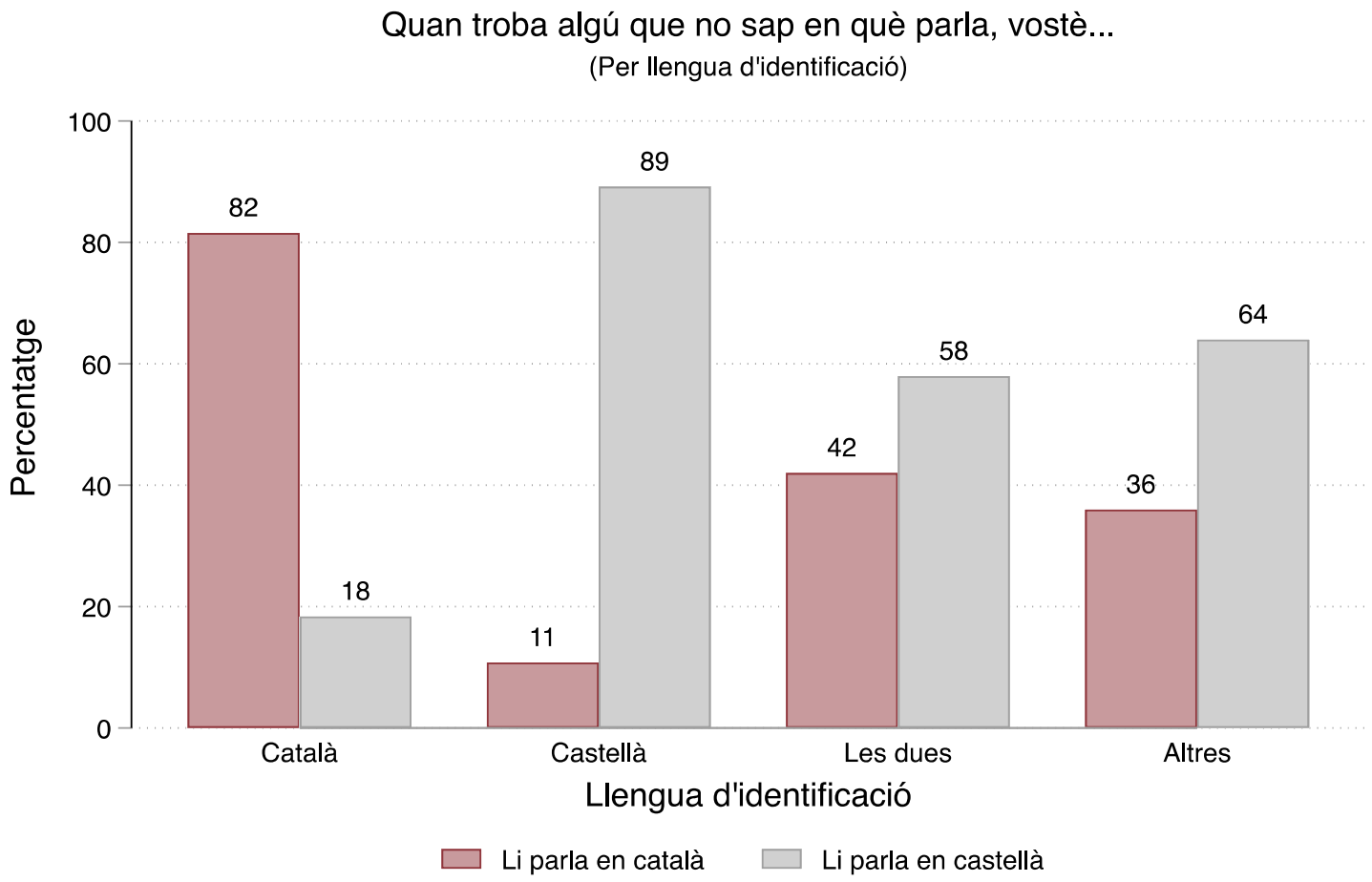

Etiqueta lingüística

Els castellanoparlants, de mitjana, estan d'acord amb que respondre en català quan algú se t'adreça en castellà és de mala educació (6,45 sobre 10). No pensen que sigui de mala educació respondre en castellà a algú que et parla en català (2,8 de mitjana).

Entre els catalanoparlants, la mitjana d'acord amb que és de mala educació respondre en català quan se t'adrecen en castellà és de 3,8, i respecte a respondre en castellà quan se t'adrecen en català, de 4,6.

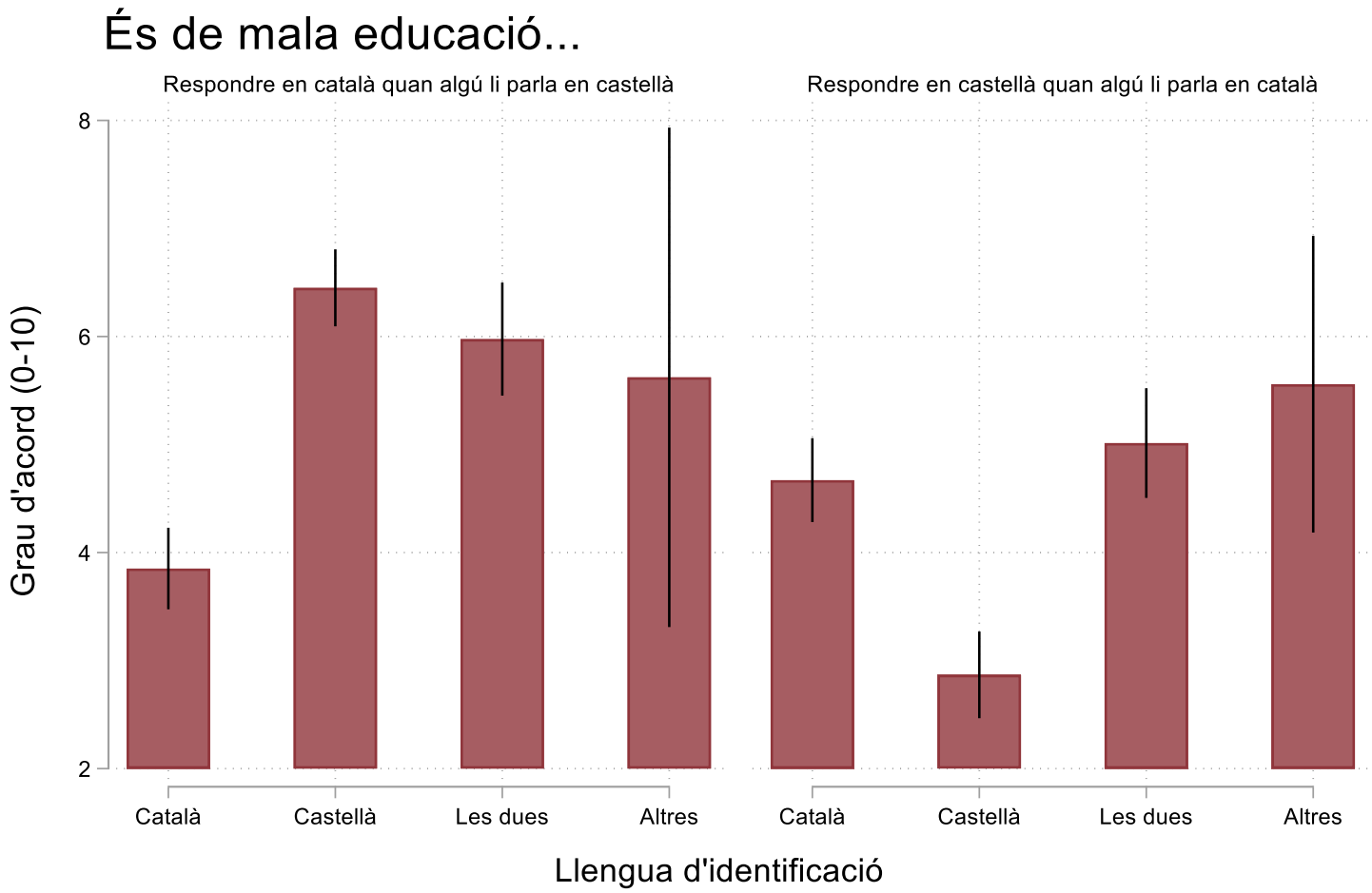

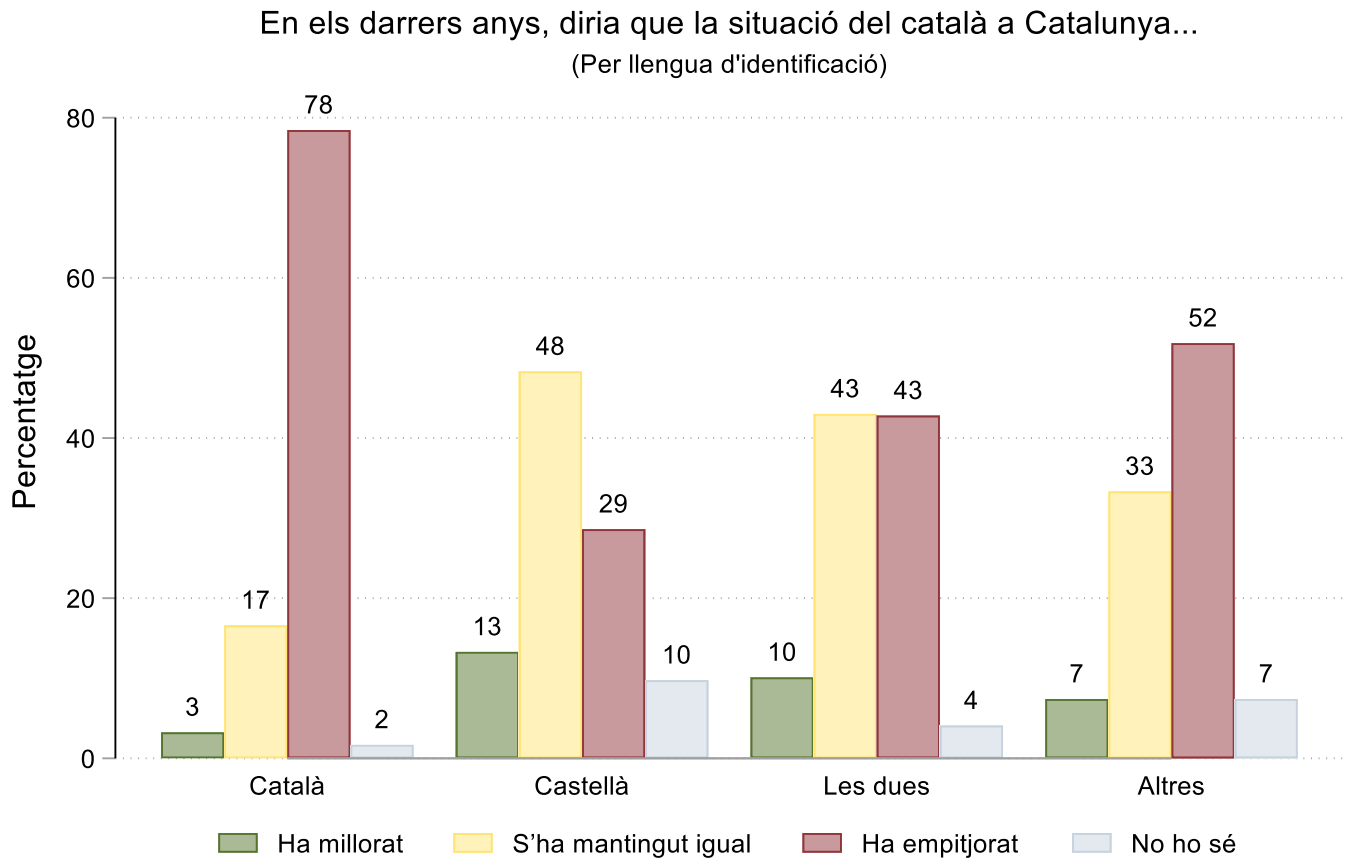

Evolució recent de la llengua catalana

Quasi un 80% dels qui senten el català com a llengua pròpia tenen la percepció que la situació del català ha empitjorat en els darrers anys respecte.

En el cas dels qui senten el castellà com a llengua pròpia, aquest percentatge decau per sota del 40%.

Una llengua amenaçada?

El 68% dels qui tenen el català com a llengua pròpia consideren que és una llengua amenaçada. Un 22% dels castellanoparlants ho pensa.

En canvi, un 58% dels qui tenen el castellà com a llengua pròpia consideren que el català té el futur garantit, cosa que només comparteix un 22% dels catalanoparlants.

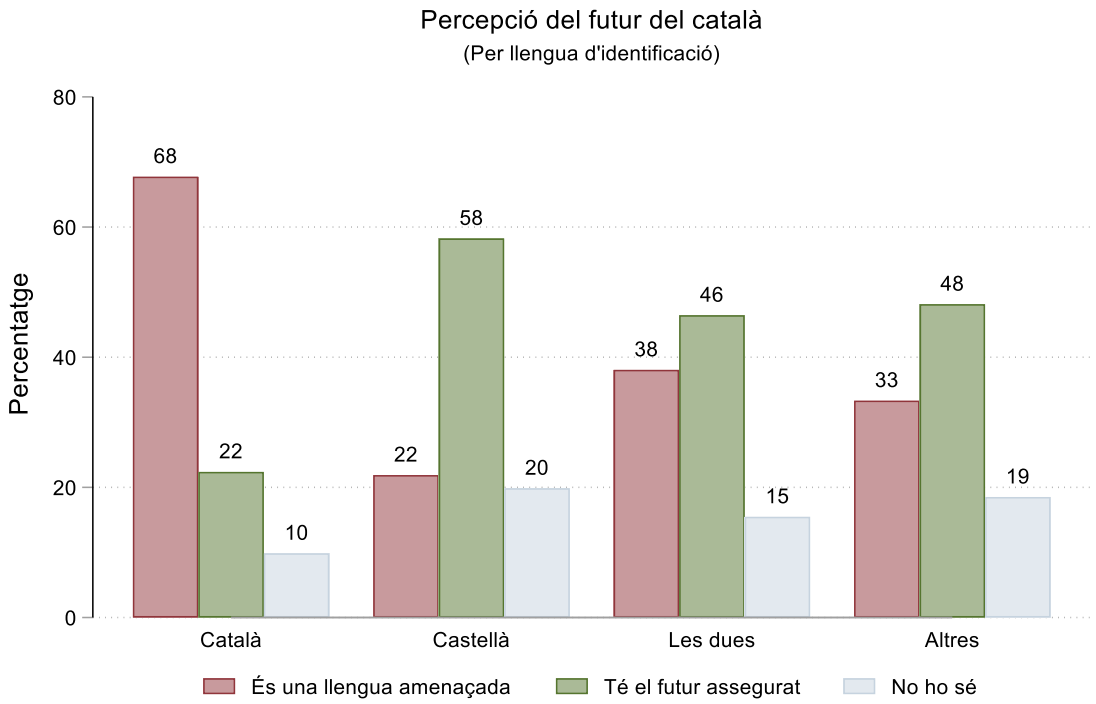

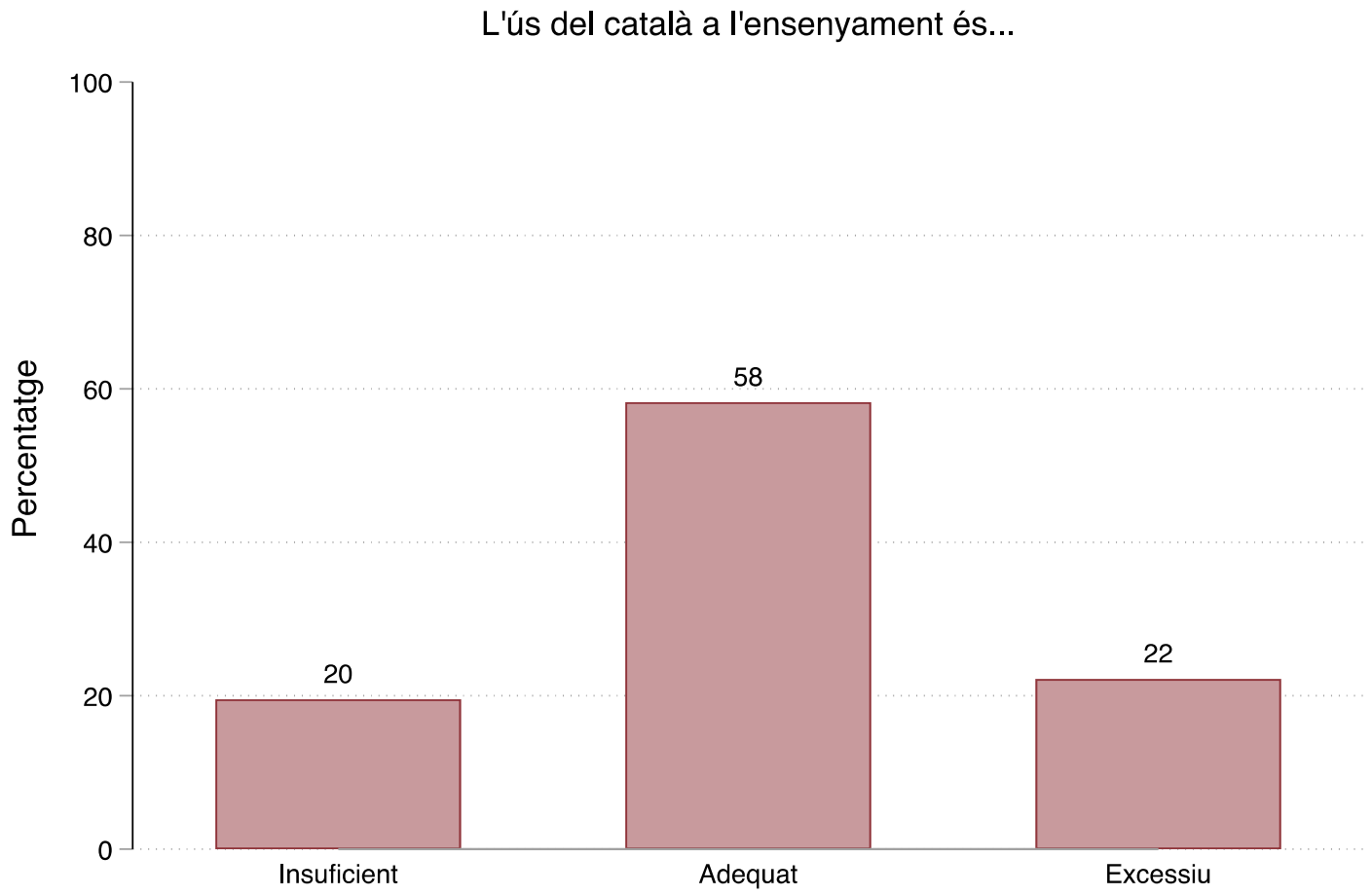

El català a l'escola

El 58% creu que l'ús del català a l'ensenyament és adequat. El 20% el considera insuficient i el 22%, excessiu

La immersió lingüística

El 76% dels enquestats està molt o més aviat d'acord en la defensa del model d'immersió lingüística, per un 24% que hi està en desacord.

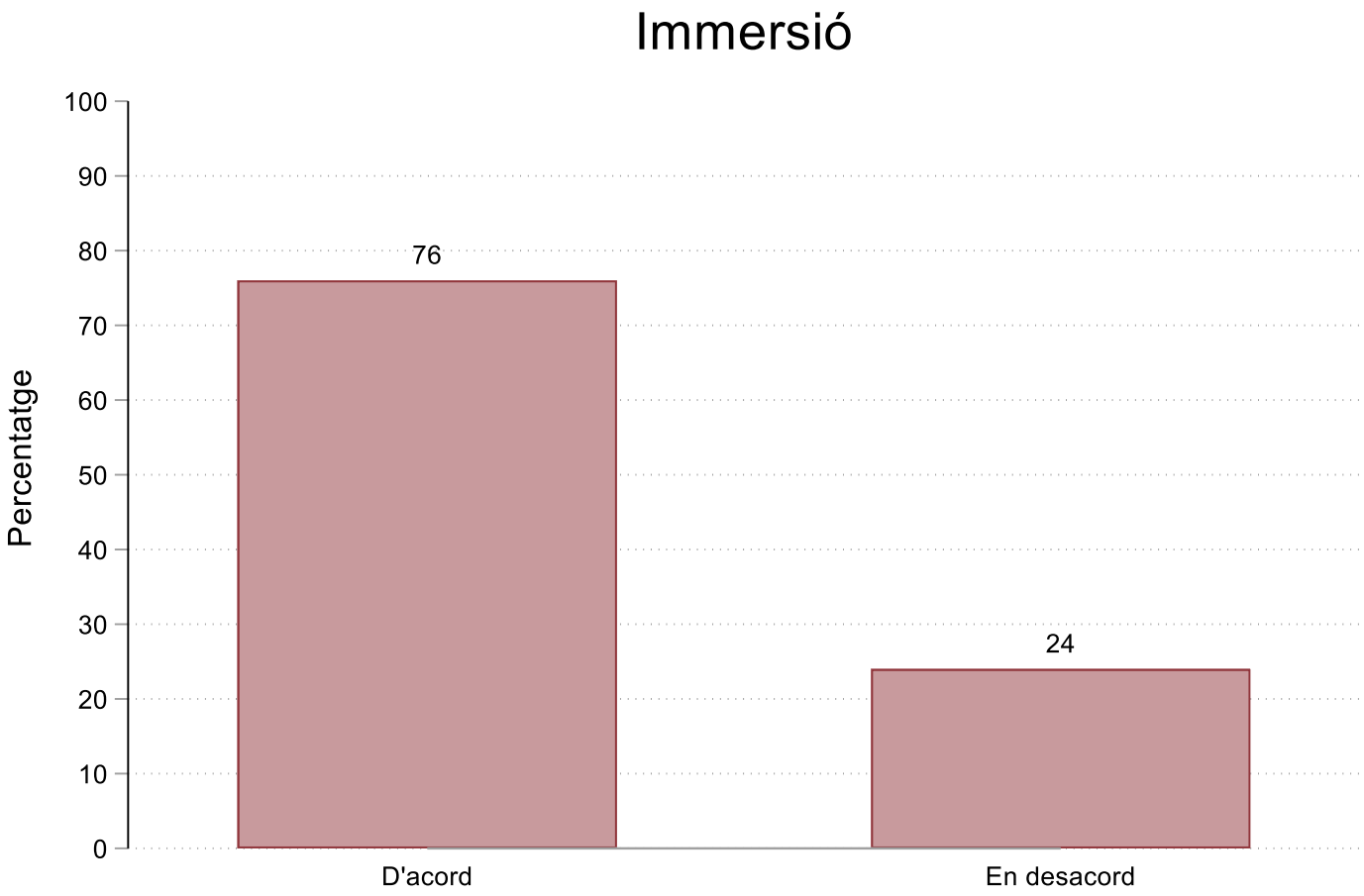

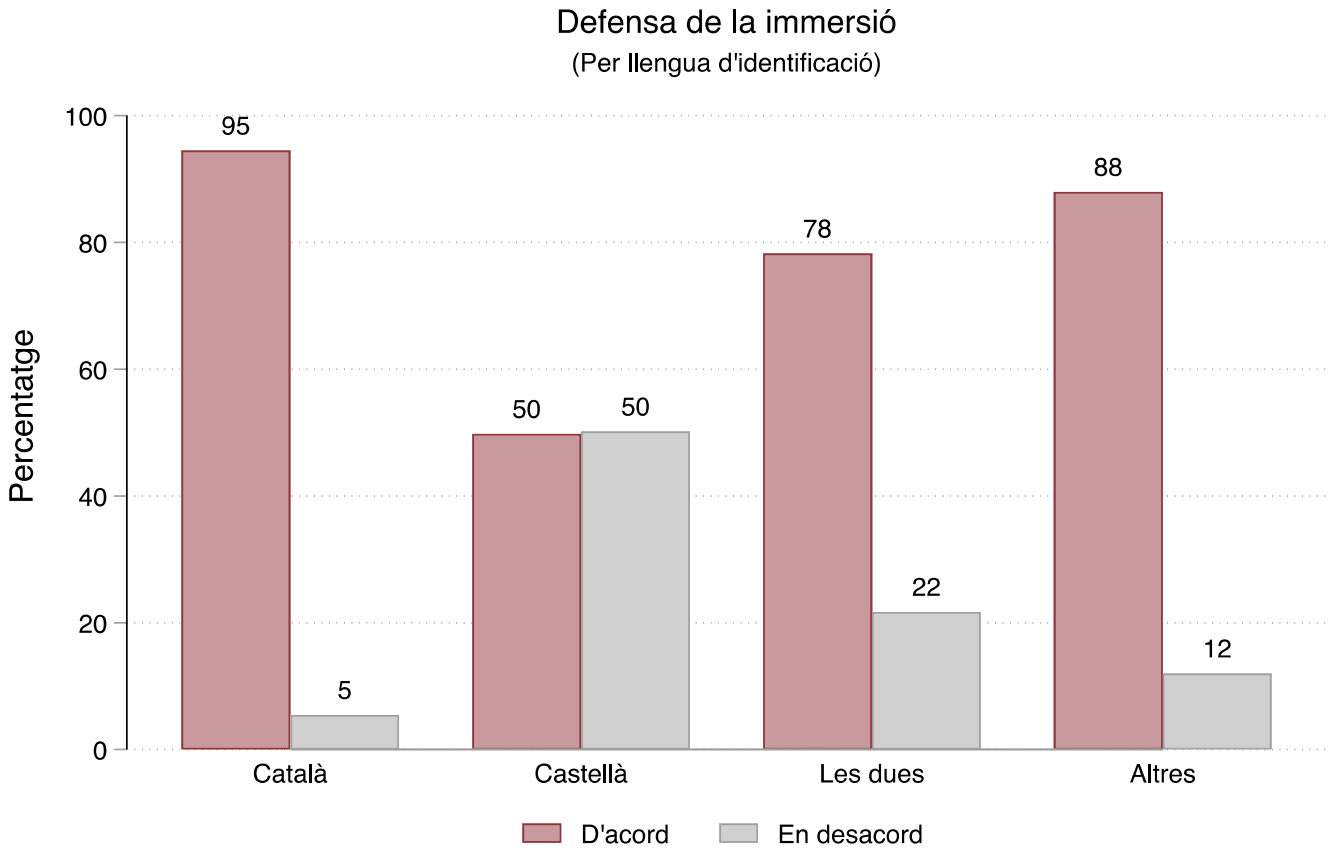

La immersió lingüística

El 95% dels catalanoparlants estan d'acord a defensar la immersió. També ho defensa el 78% dels bilingües i el 88% dels parlants d'altres llengües. En el cas dels castellanoparlants, el 50% hi està d'acord i el 50% en desacord.

La immersió lingüística

Més del 90% dels votants d'ERC, Junts, En Comú Podem i CUP estan d'acord amb la defensa de la immersió.

El 64% dels votants del PSC també comparteix aquesta postura.

Per contra, el 92% dels electors de Vox, el 77 de Ciutadans i el 71% del PP s'hi oposen.

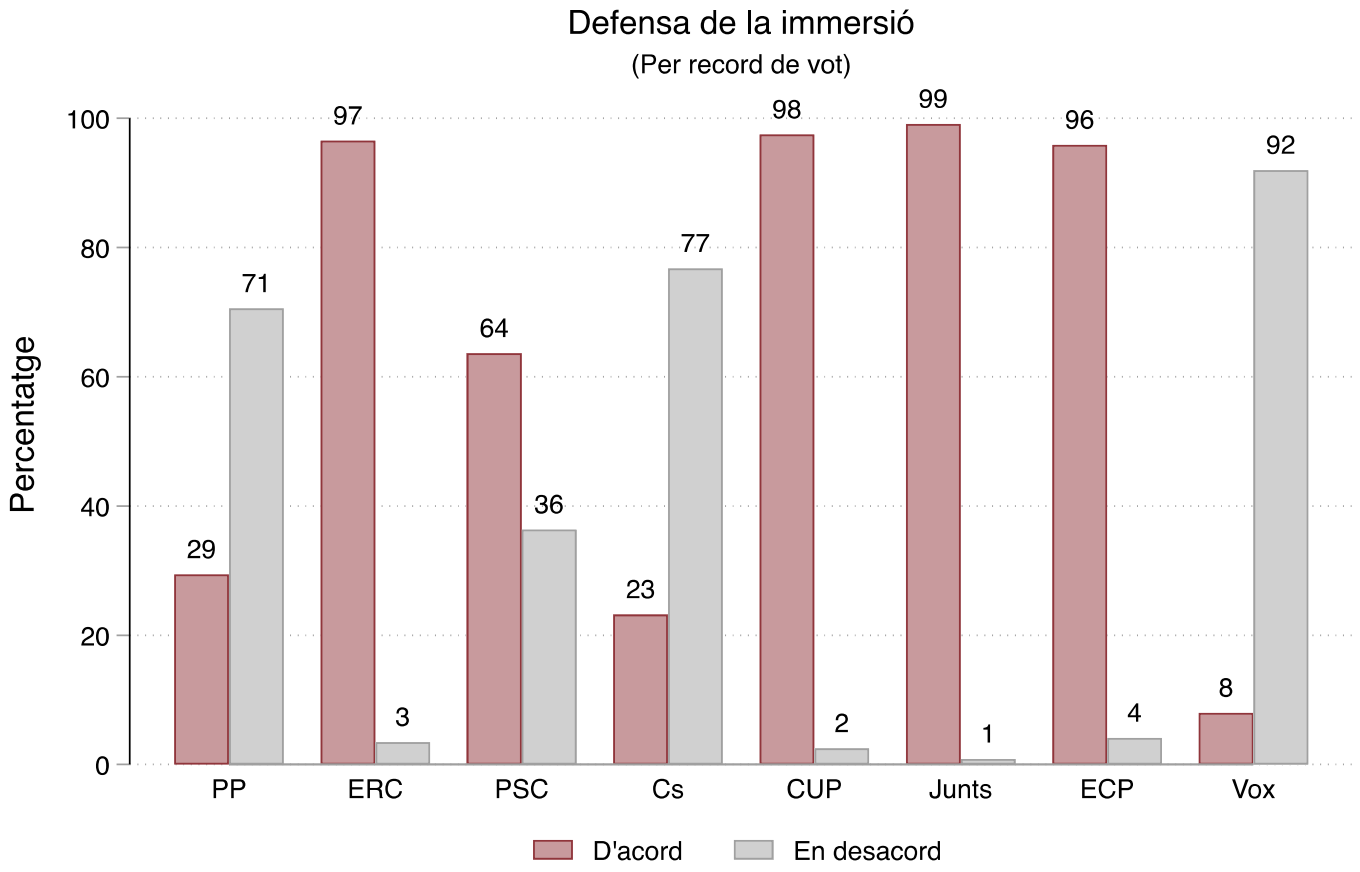

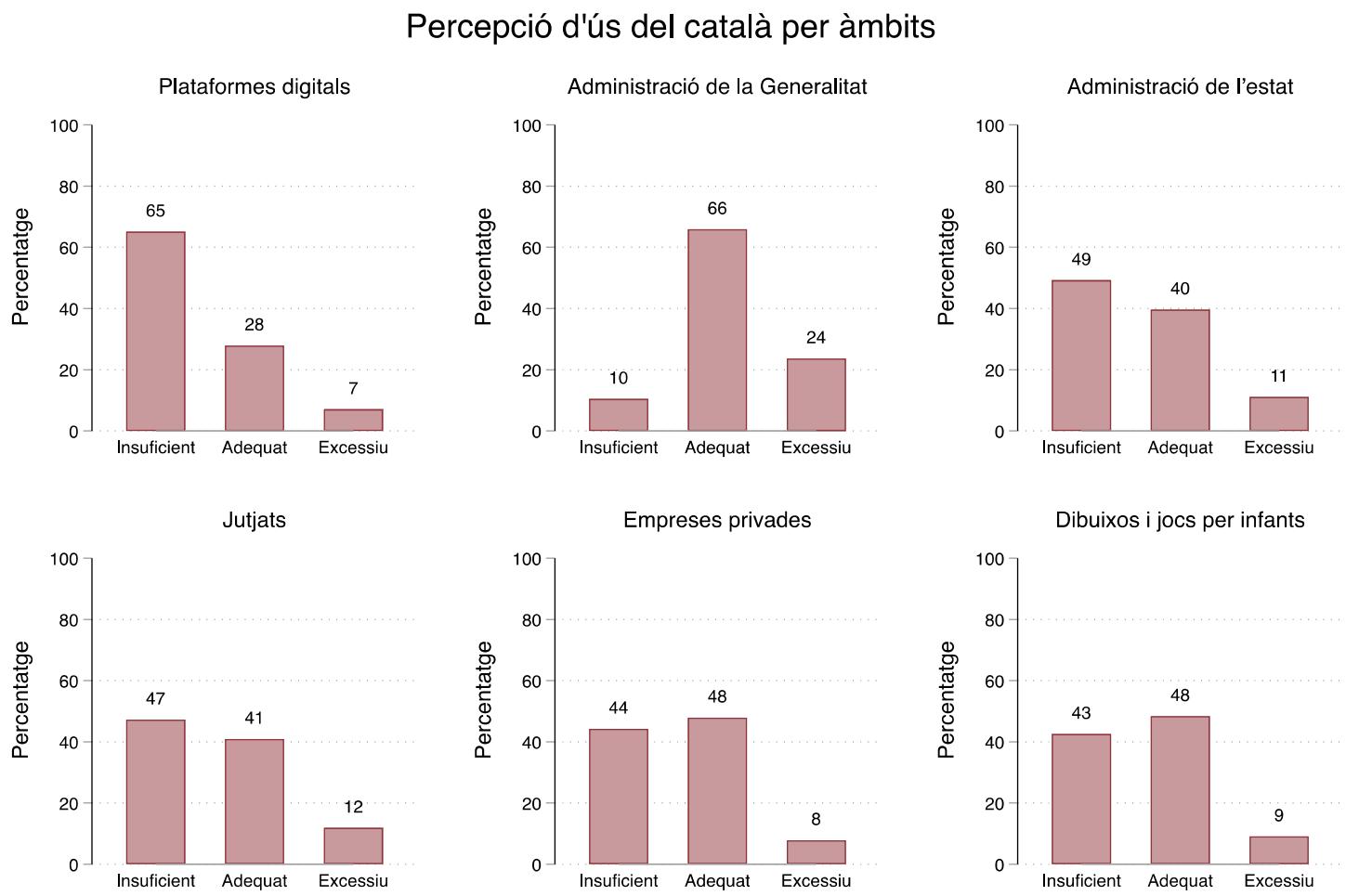

L'ús del català

La percepció d'ús insuficient del català és majoritària als àmbits de les plataformes digitals, l'administració de l'estat i els jutjats.

L'ús a l'administració de la Generalitat és percebut com a adequat pel 66% de les persones entrevistades

Valoració de mesures política lingüística

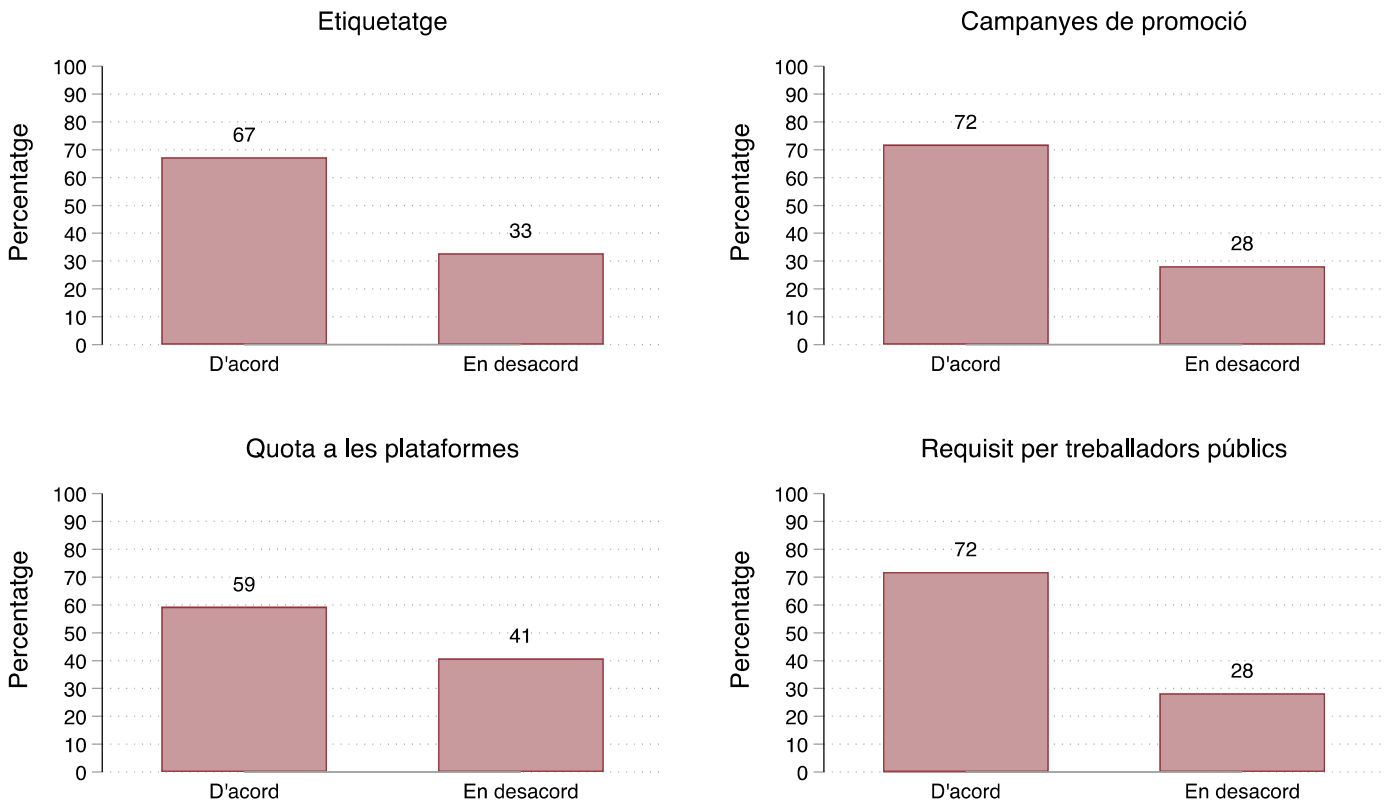

NB: Cada opció agrupa Totalment i més aviat d'acord/en desacord'

2 Educació

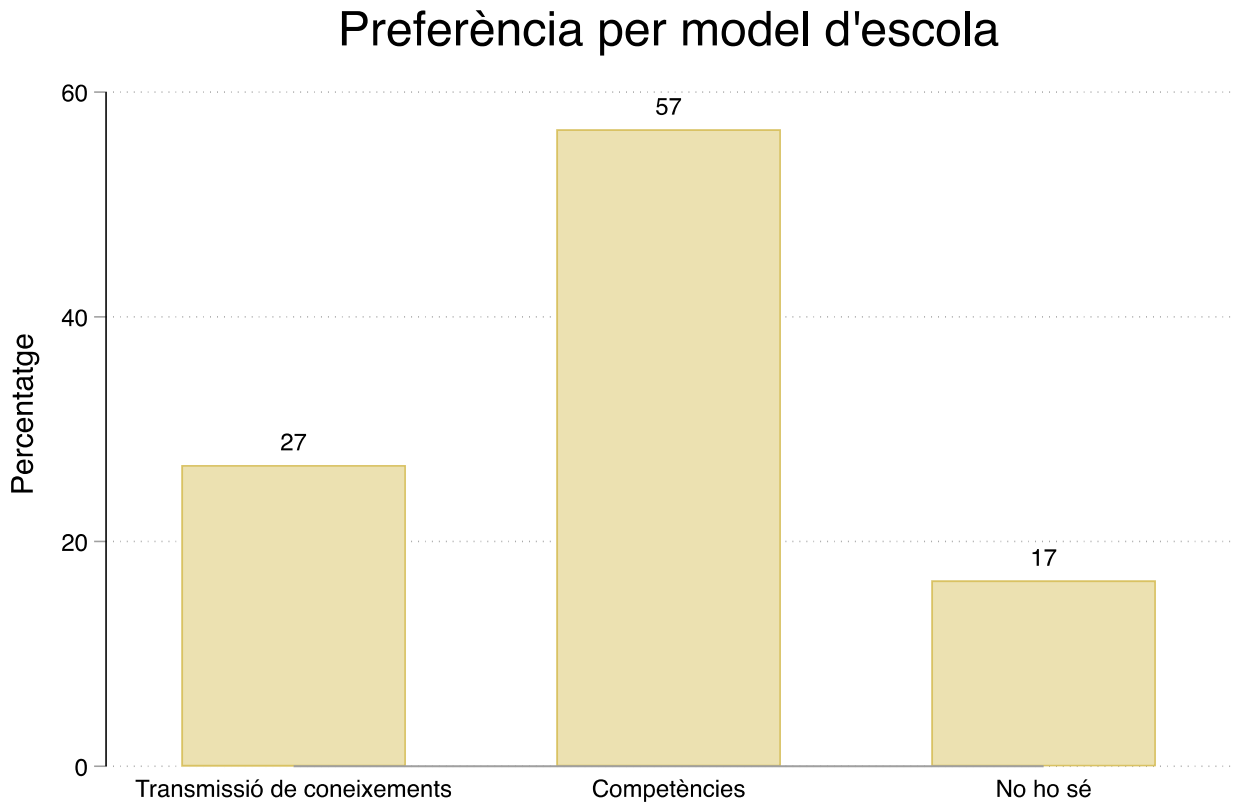

57%

El 57% prefereix una escola basada en les competències i el treball per projectes, en front d'un 27% que aposta pel model basat en la transmissió de coneixements i la memorització.

El 17% no té una posició definida en aquest debat pedagògic.

47-56-68

La preferència pel model d'escola basat en competències i projectes és majoritària en tots els grups, però especialment en els que tenen nivells educatius més alts.

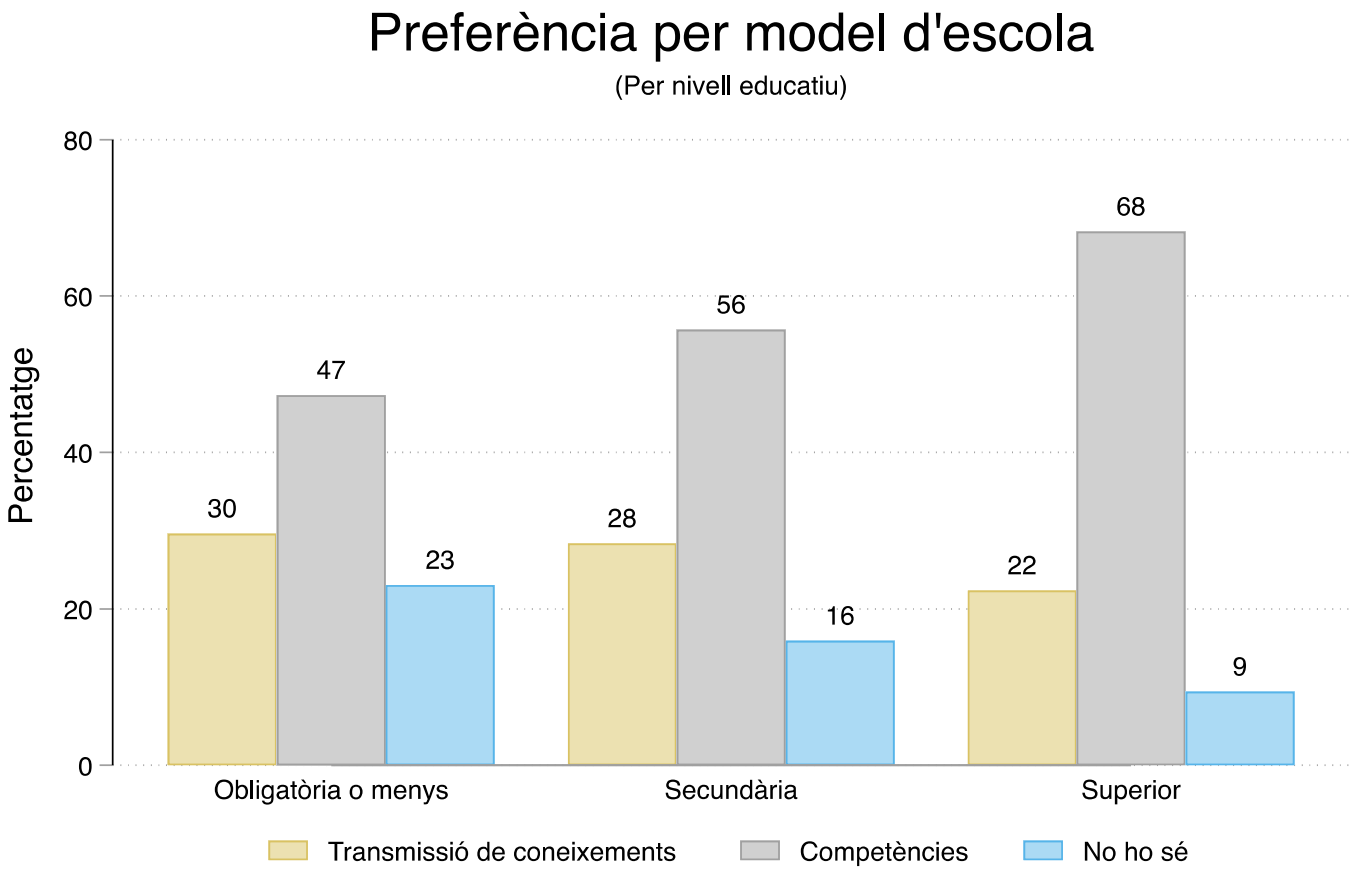

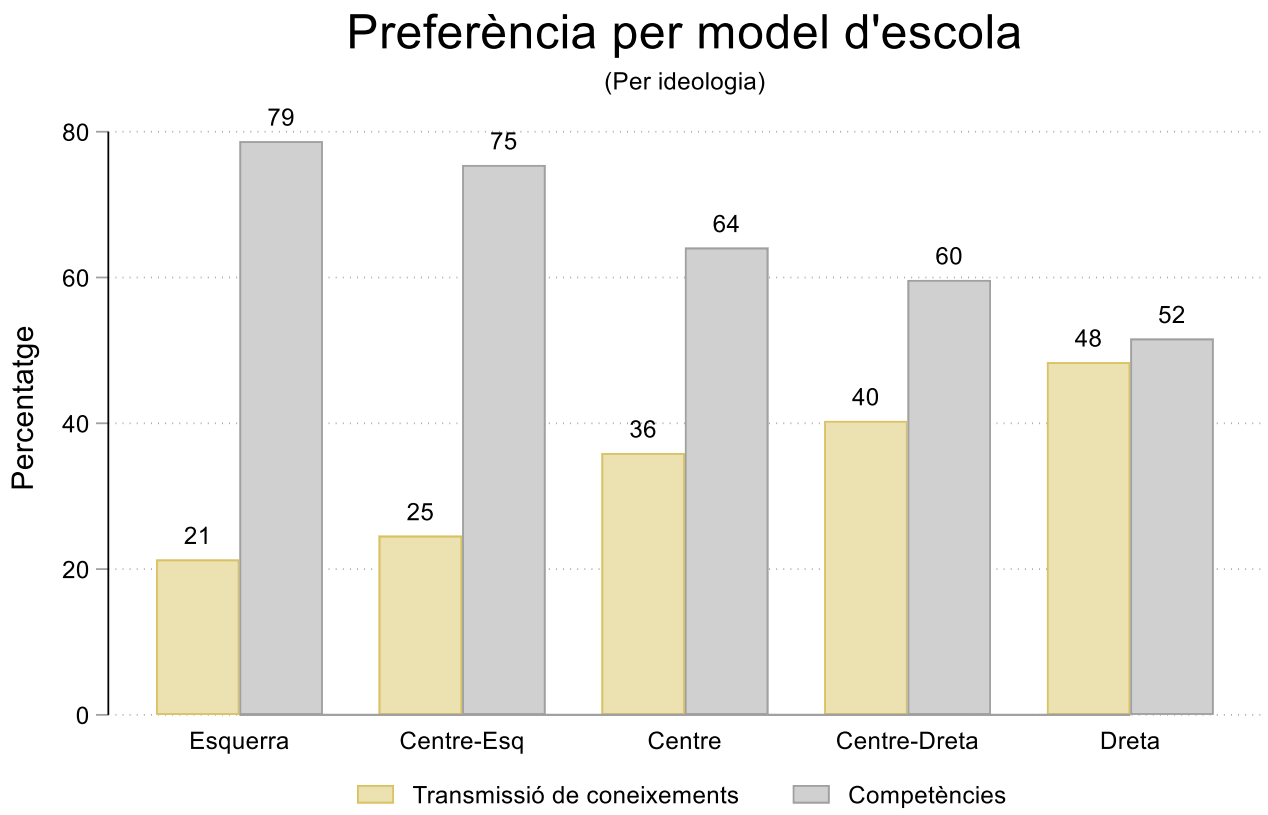

79-52

La preferència pel model d'escola basat en competències i projectes és especialment forta entre les persones que s'ubiquen més a l'esquerra de l'espectre ideològic, i ho és menys a mesura que ens movem cap a la dreta.

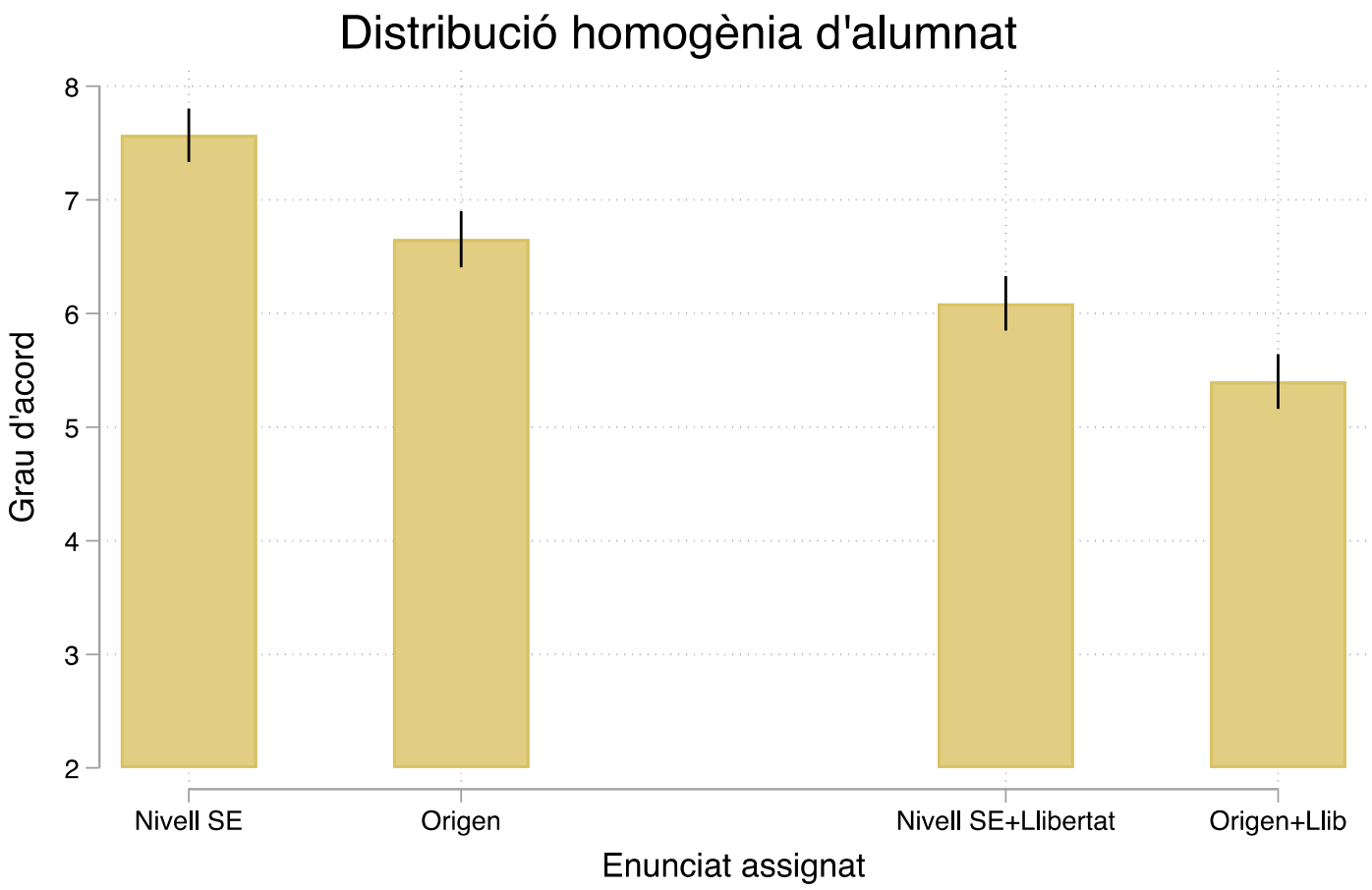

Segregació escolar

La mitjana d'acord amb la distribució homogènia entre centres dels alumnes de nivell socioeconòmic més baix és del 7,5 sobre 10. Quan fem la pregunta respecte l'alumnat d'origen immigrat, el nivell d'acord baixa un punt.

En canvi, si l'enunciat de la pregunta fa referència a la necessitat de limitar la llibertat d'elecció de les famílies per aconseguir aquest objectiu, el suport a la mesura baixa significativament. En tots els casos, però, és superior a 5, de mitjana.

El finançament escolar

Els enquestats estan dividits al 50% sobre la necessitat de donar els mateixos recursos per alumne a tots els centres, o bé de compensar amb més finançament les escoles que atenen alumnat de perfil socioeconòmic més baix.

Per contra, si es planteja el mateix dilema respecte l'alumnat d'origen immigrant, el suport a la compensació cau per sota del 20%.

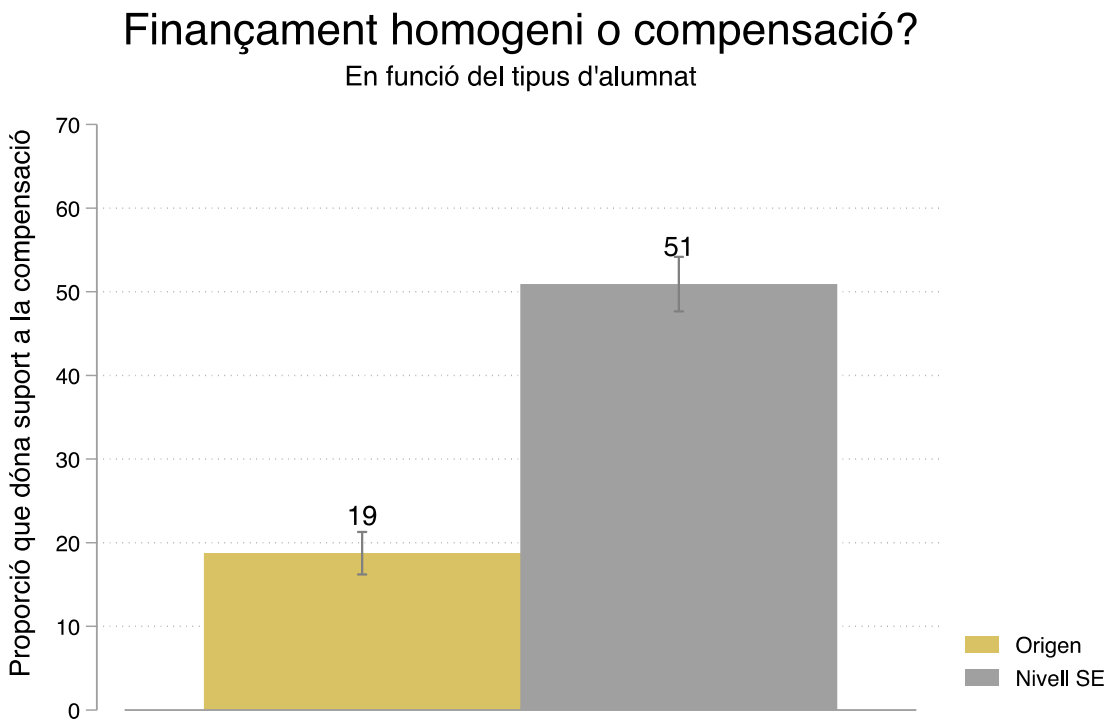

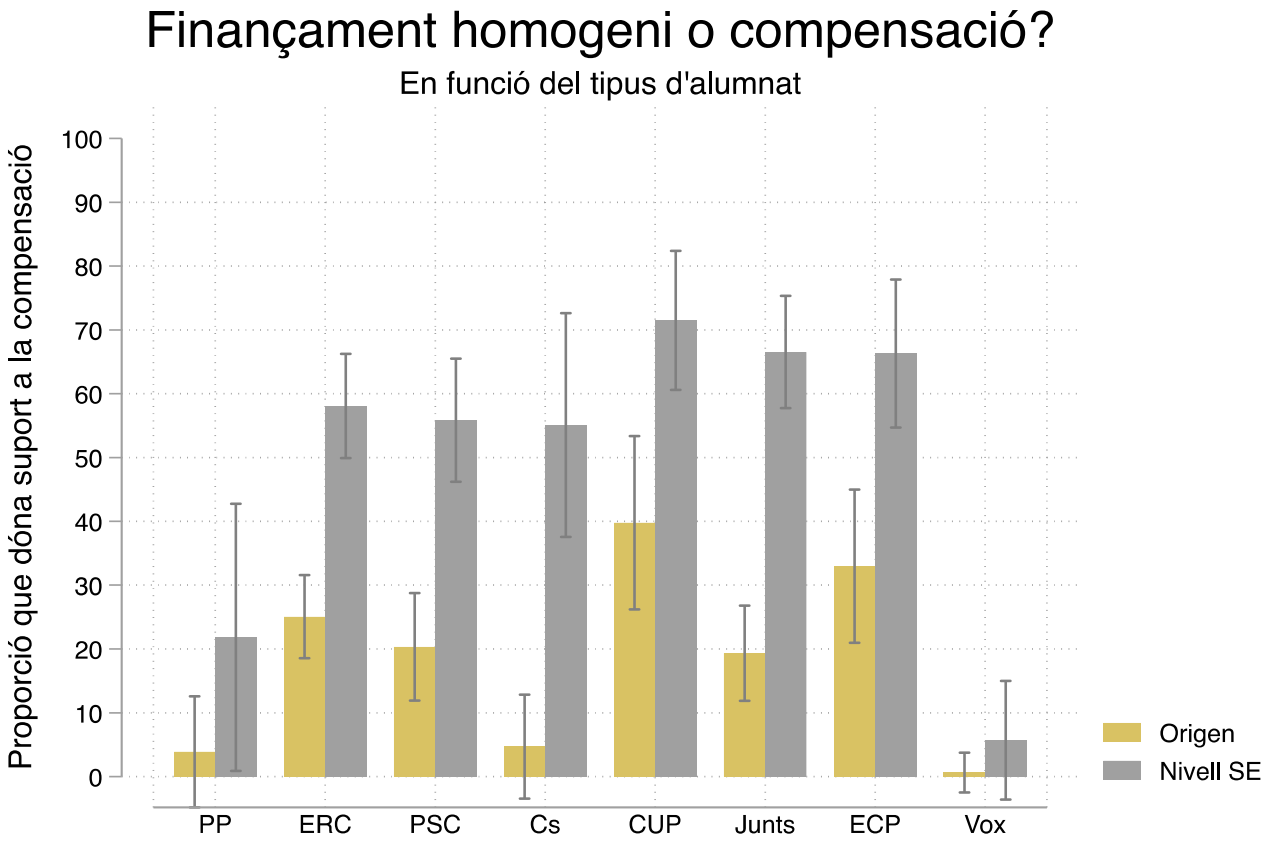

El finançament escolar

Els electors de tots els partits expressen significativament més suport a la compensació per raons socioeconòmiques que d'origen. Els nivells més baixos de suport a la compensació es donen entre votants de PP, Vox i Cs.

Actituds sobre esforç i meritocràcia a l'escola

Actituds sobre esforç i mèrit a l'escola

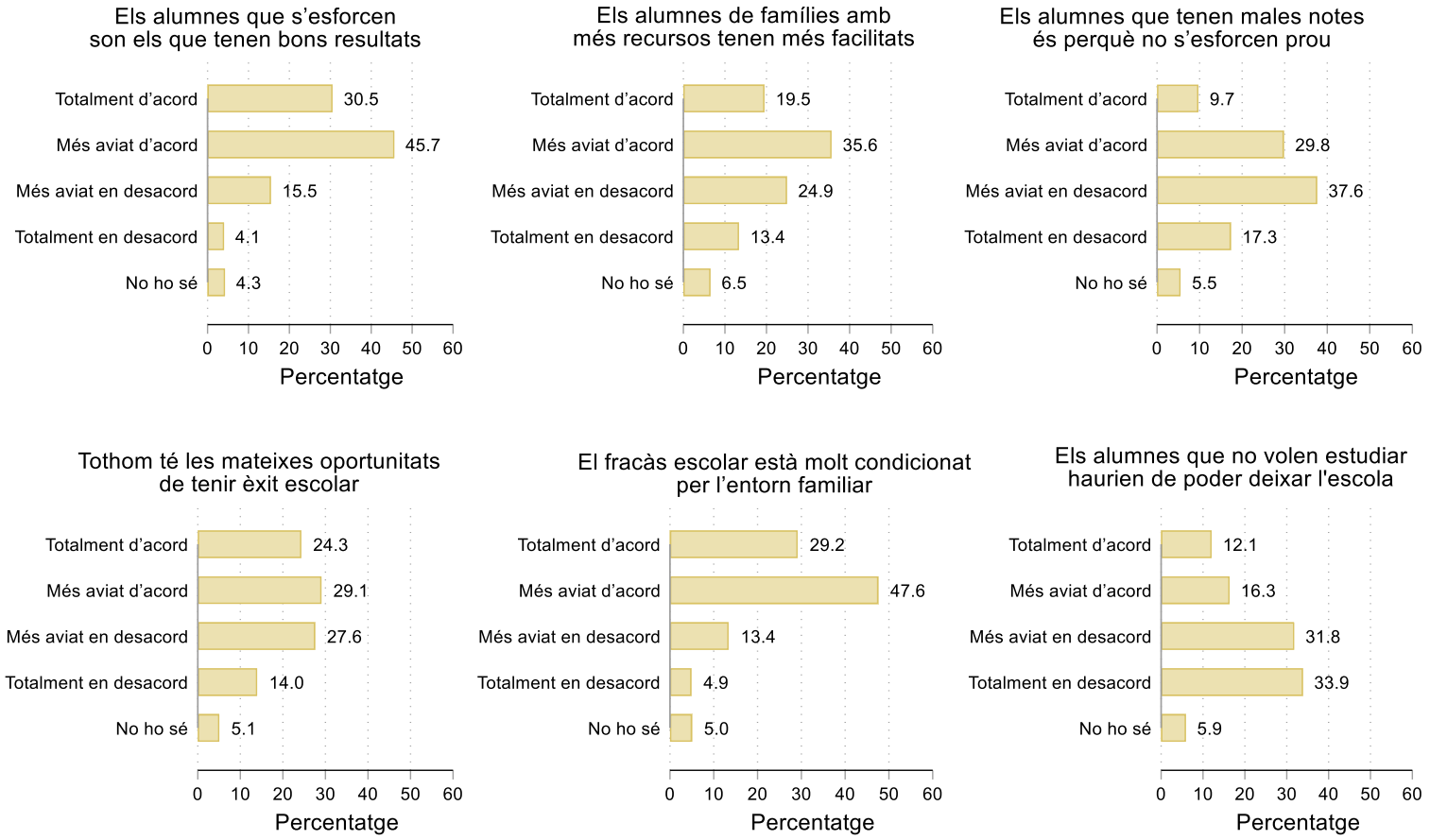

Actituds sobre esforç i meritocràcia a l'escola

Actituds sobre esforç i mèrit a l'escola
Per nivell d'estudis

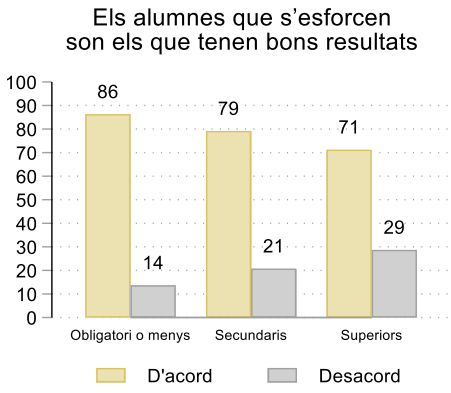

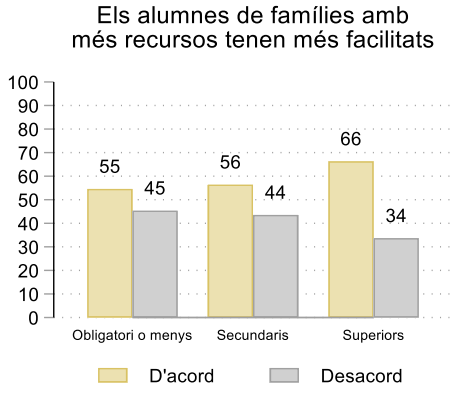

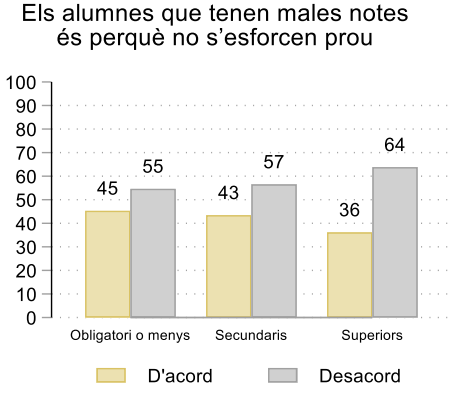

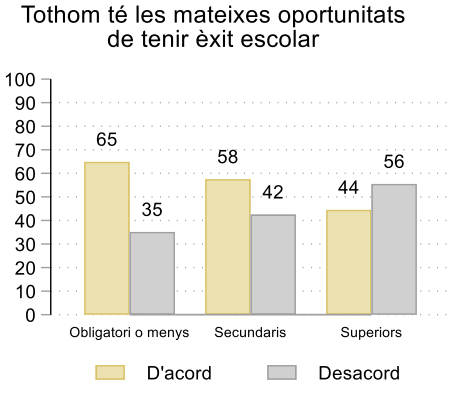

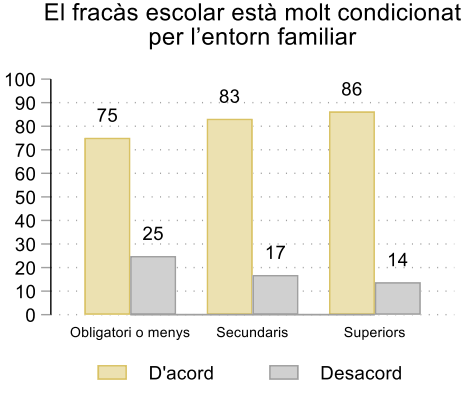

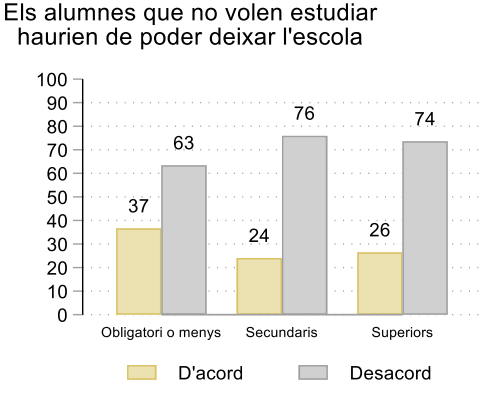

3 Canvi climàtic

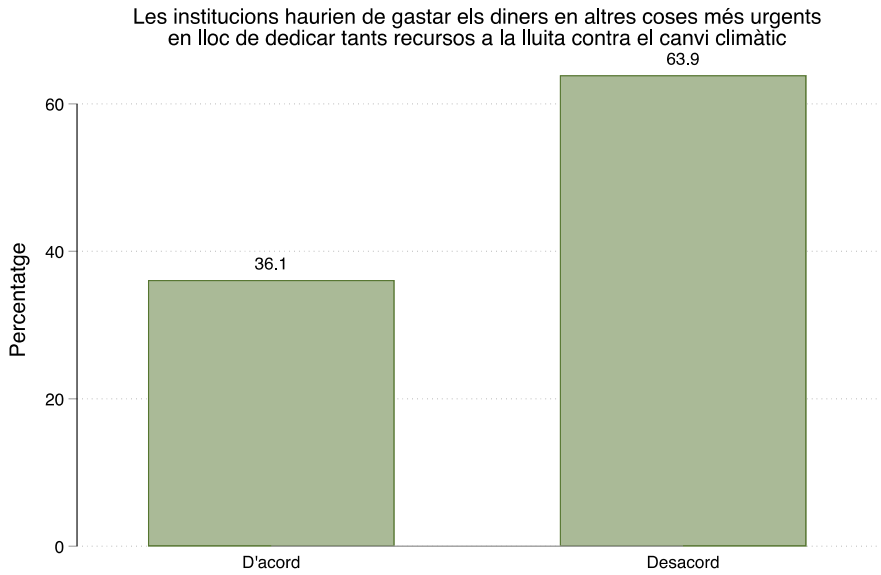

36%

Només el 36% dels enquestats pensa que les institucions haurien de dedicar els diners a altres coses més urgents en lloc del canvi climàtic. El 64% està en desacord.

61%

El 61% creu que la lluita contra el canvi climàtic és una prioritat. Quan utilitzem els termes “emergència climàtica” o “medi ambient” la percepció de prioritat no creix sinó que es redueix lleugerament.

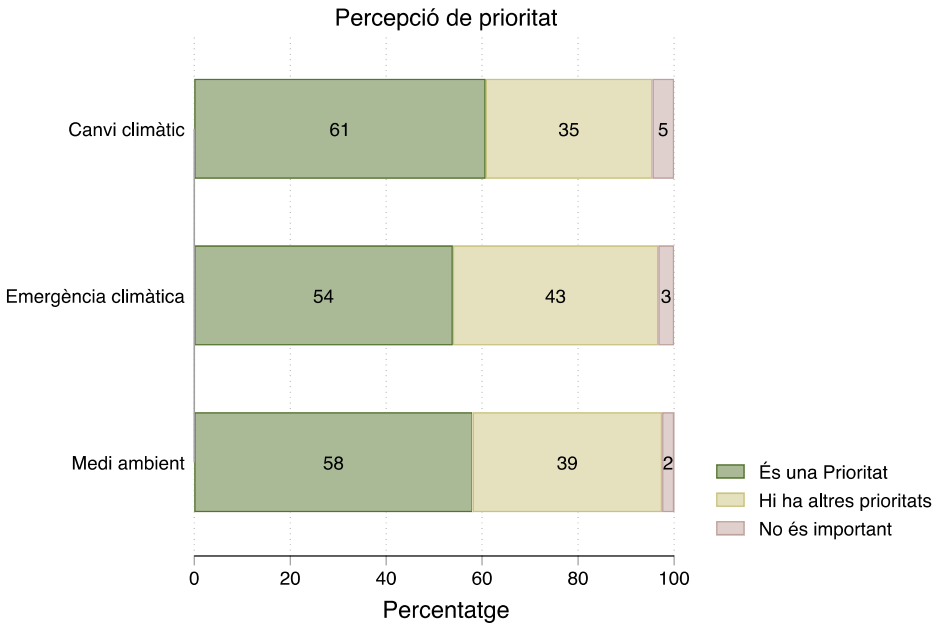

Disposició a pagar impostos

Per finalitats

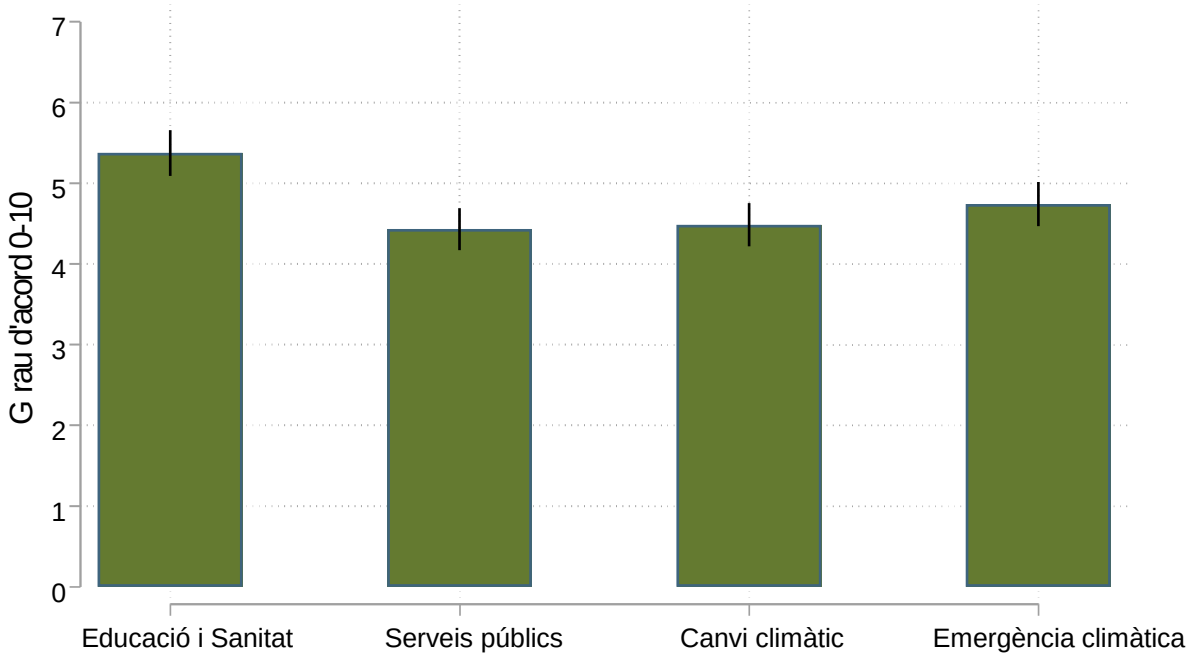

Disposició a pagar impostos

La percepció de prioritat es matisa quan fem referència a la necessitat de pagar més impostos. En aquest cas, només l'educació i la sanitat fan que, de mitjana, el grau d'acord sigui major que 5 (en una escala 0-10).

Fer referència al canvi climàtic, o a l'emergència climàtica fa baixar la disposició a pagar més impostos, amb una mitjana de 4,5 i 4,8.

Responsabilitat personal

La majoria dels enquestats sent un alt grau de responsabilitat personal per reduir el canvi climàtic. La mitjana és de 7 en una escala 0-10. Només el 20% es situa al 5 o per sota.

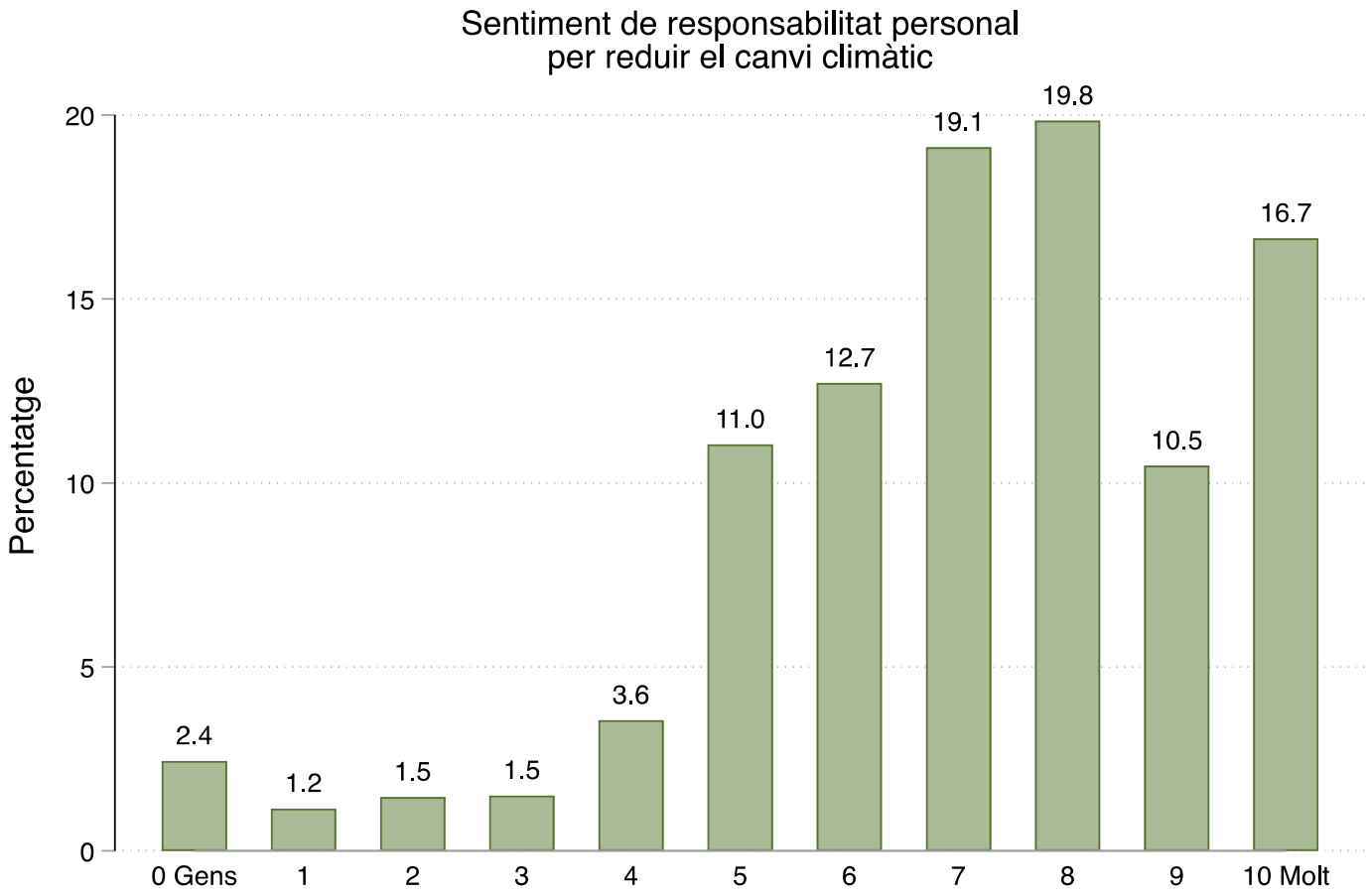

Disposició condicional

La disposició a canviar d'estil de vida per fer front al canvi climàtic és força estesa (mitjana de 6,7 sobre 10).

Tanmateix, no és incondicional: en la hipòtesi que la majoria de gent també ho fes aquesta disposició es reforça, i en canvi s'afebleix en l'escenari que la majoria de gent no ho fes.

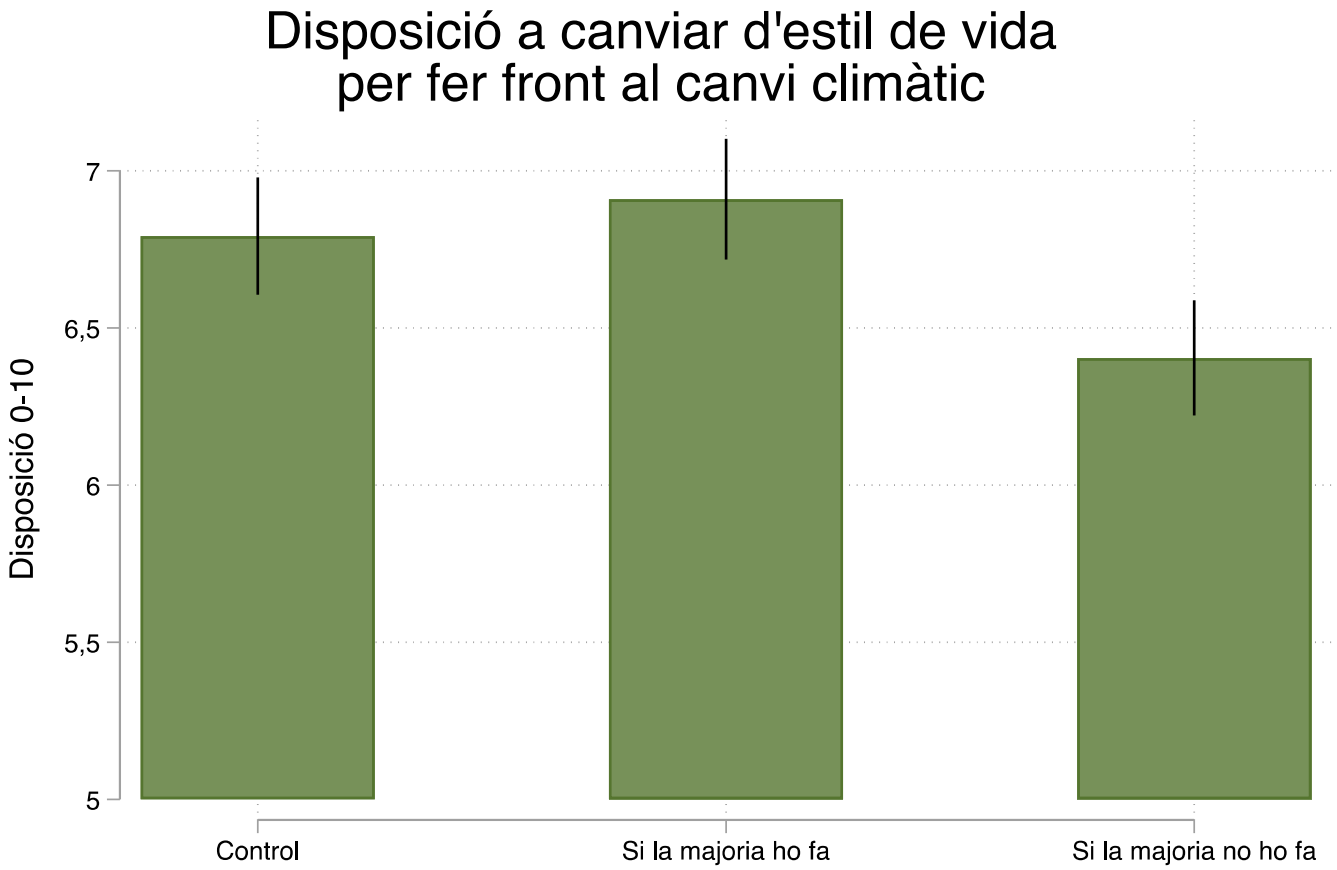

Acord amb polítiques climàtiques

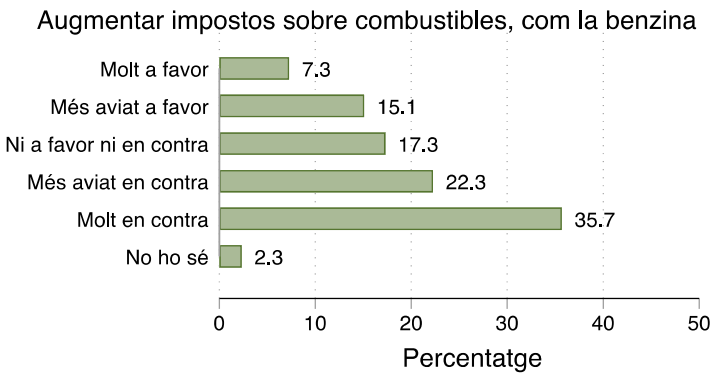

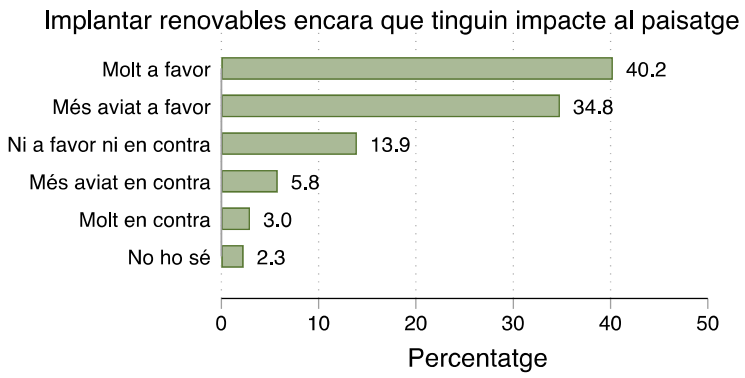

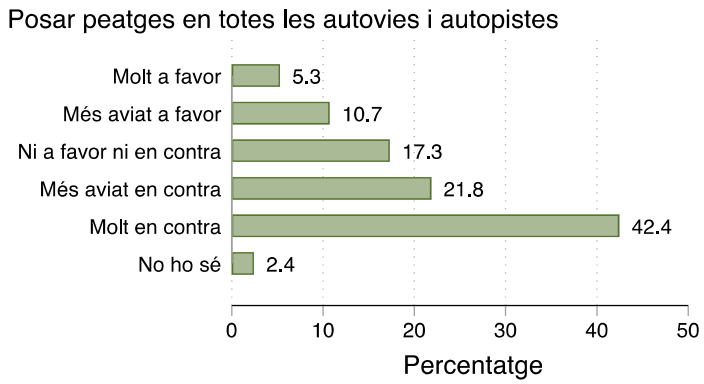

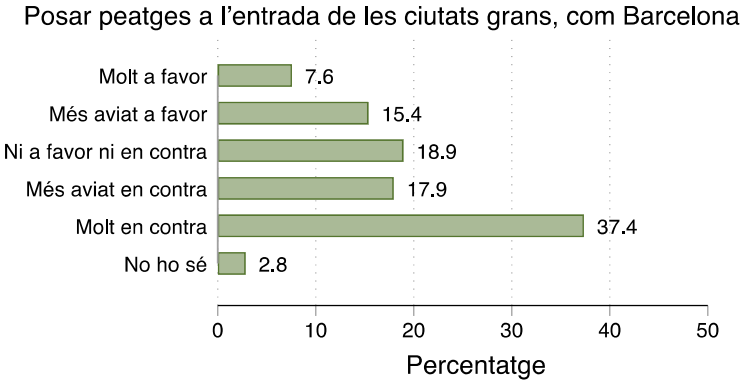

Les polítiques climàtiques

Malgrat la bona disposició i percepció de prioritat, les posicions respecte algunes polítiques climàtiques són més escèptiques. Especialment pel que fa a l'increment d'impostos sobre combustibles, o als peatges per reduir el trànsit privat.

En canvi, la implantació de renovables, com la solar o l'eòlica, rep un suport molt majoritari fins i tot si tenen impacte paisatgístic.

Les polítiques climàtiques

Els votants de Vox son els més contraris a les polítiques climàtiques. Tanmateix, el rebuig a les polítiques de peatges i impostos sobre carburants és força transversal.

Les renovables són molt populars entre tots els electorats, fins i tot el de Vox.

Augmentar impostos sobre combustibles

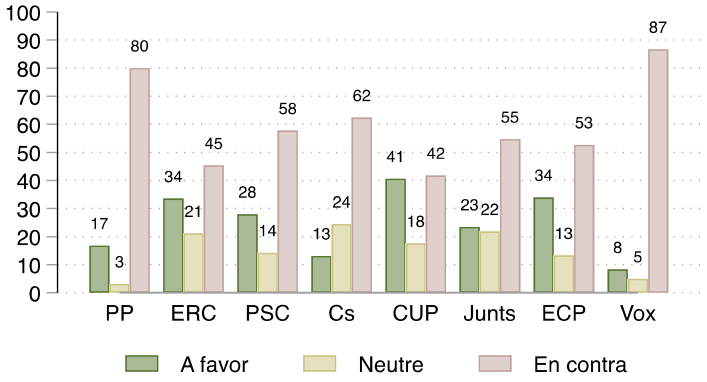

Implantar renovables encara que tinguin impacte al paisatge

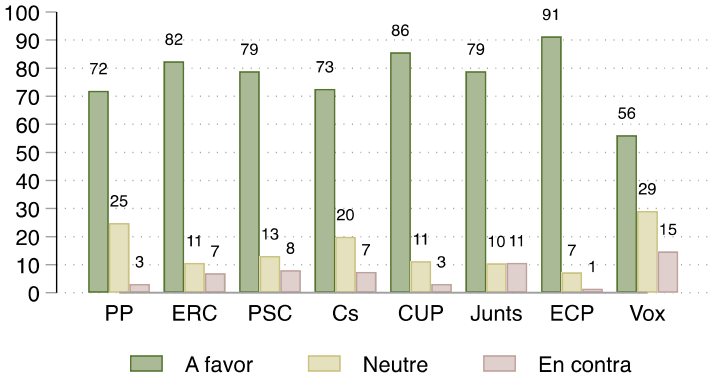

Posar peatges a totes les autopistes i autovies

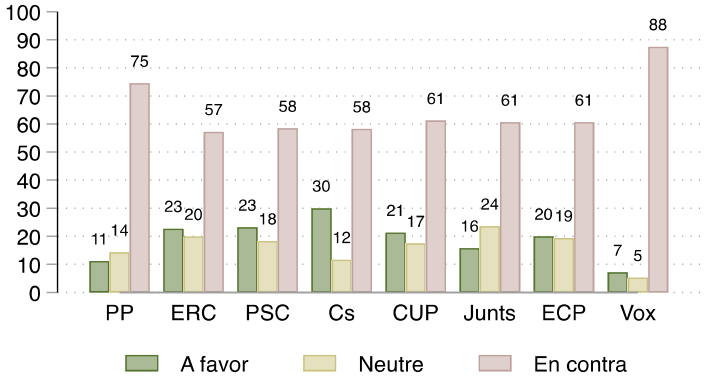

Posar peatges a l'entrada de ciutats com Barcelona'

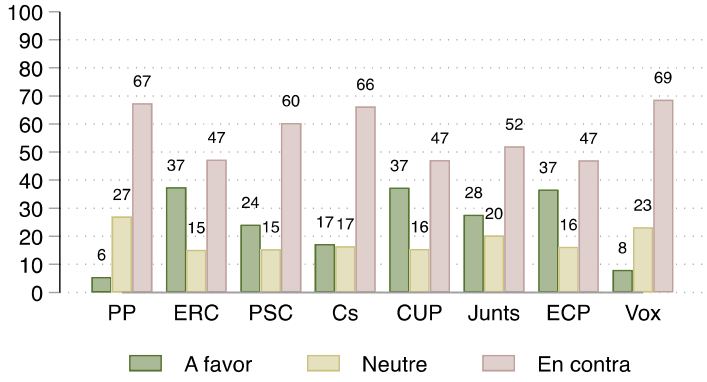

4 COVID-19

La vacuna contra la COVID-19 hauria de ser obligatòria?

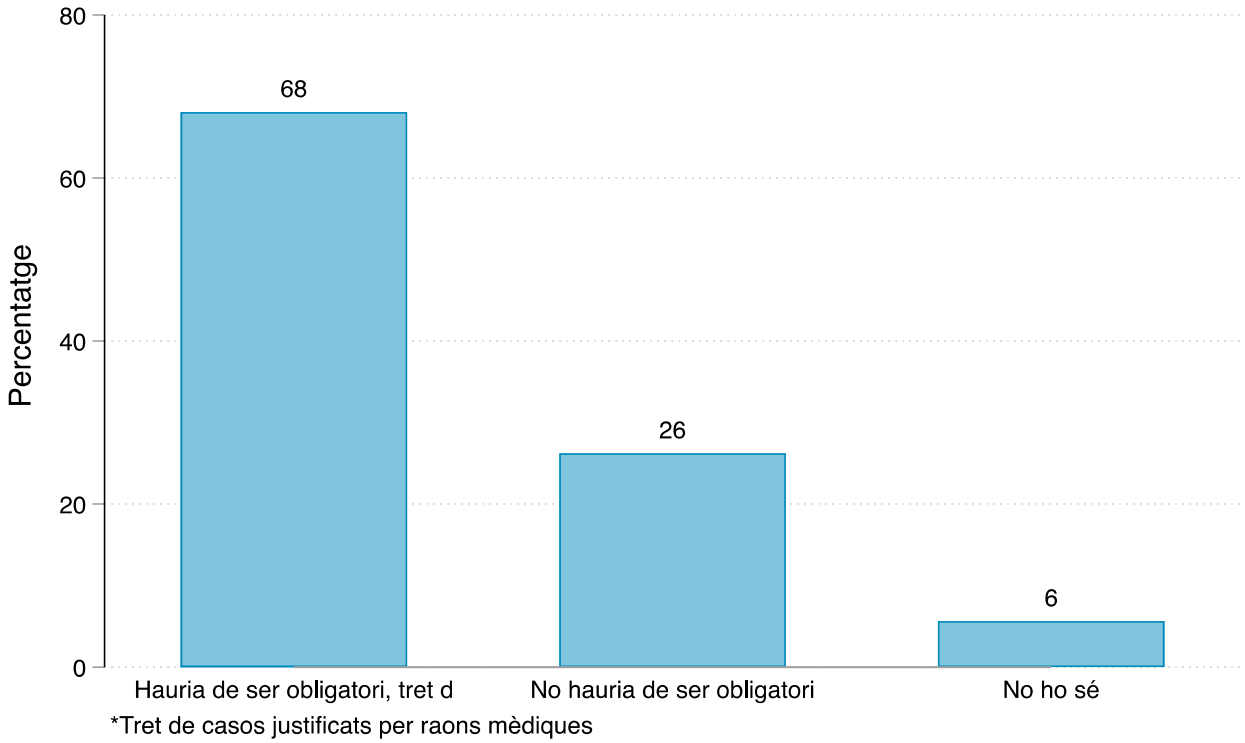

68%

El 68% dels enquestats pensa que la vacunació contra la COVID hauria de ser obligatòria.

75%

El 75% dels enquestats més grans de 65 anys pensa que la vacunació contra la COVID hauria de ser obligatòria. Entre els grups més joves, aquest percentatge és del 58%.

La vacuna contra la COVID-19 hauria de ser obligatòria?

Per grups d'edat

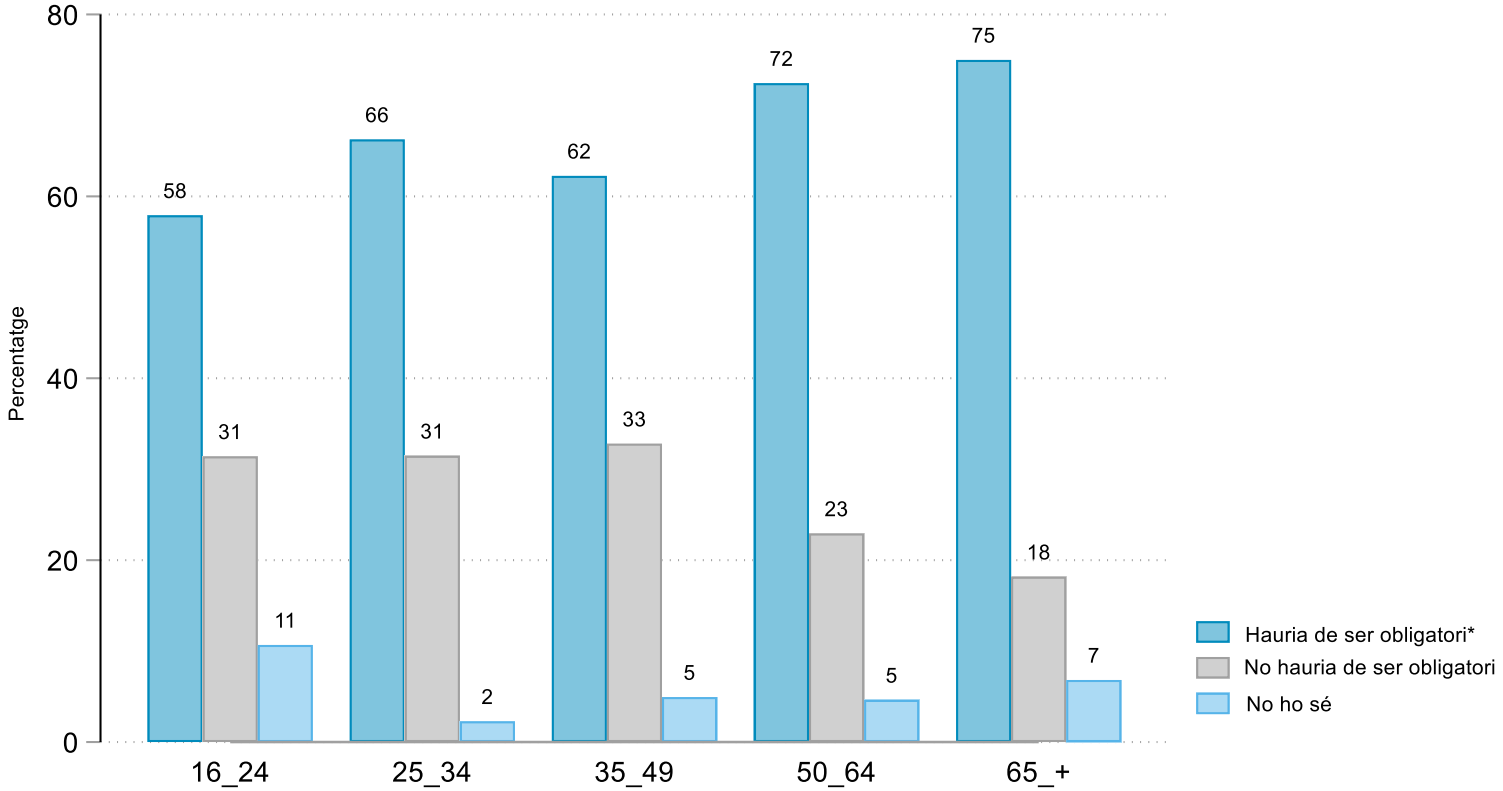

*Tret de casos justificats per raons mèdiques

Finançar vacunes

La gran majoria està d'acord amb la necessitat de finançar vacunes als països menys desenvolupats. El Suport, però, baixa del 90% al voltant del 75-84% quan es mencionen possibles costos econòmics o d'endarreriment de vacunació al nostre país

Els països desenvolupats com el nostre
han de finançar la vacunació als països menys desenvolupats?

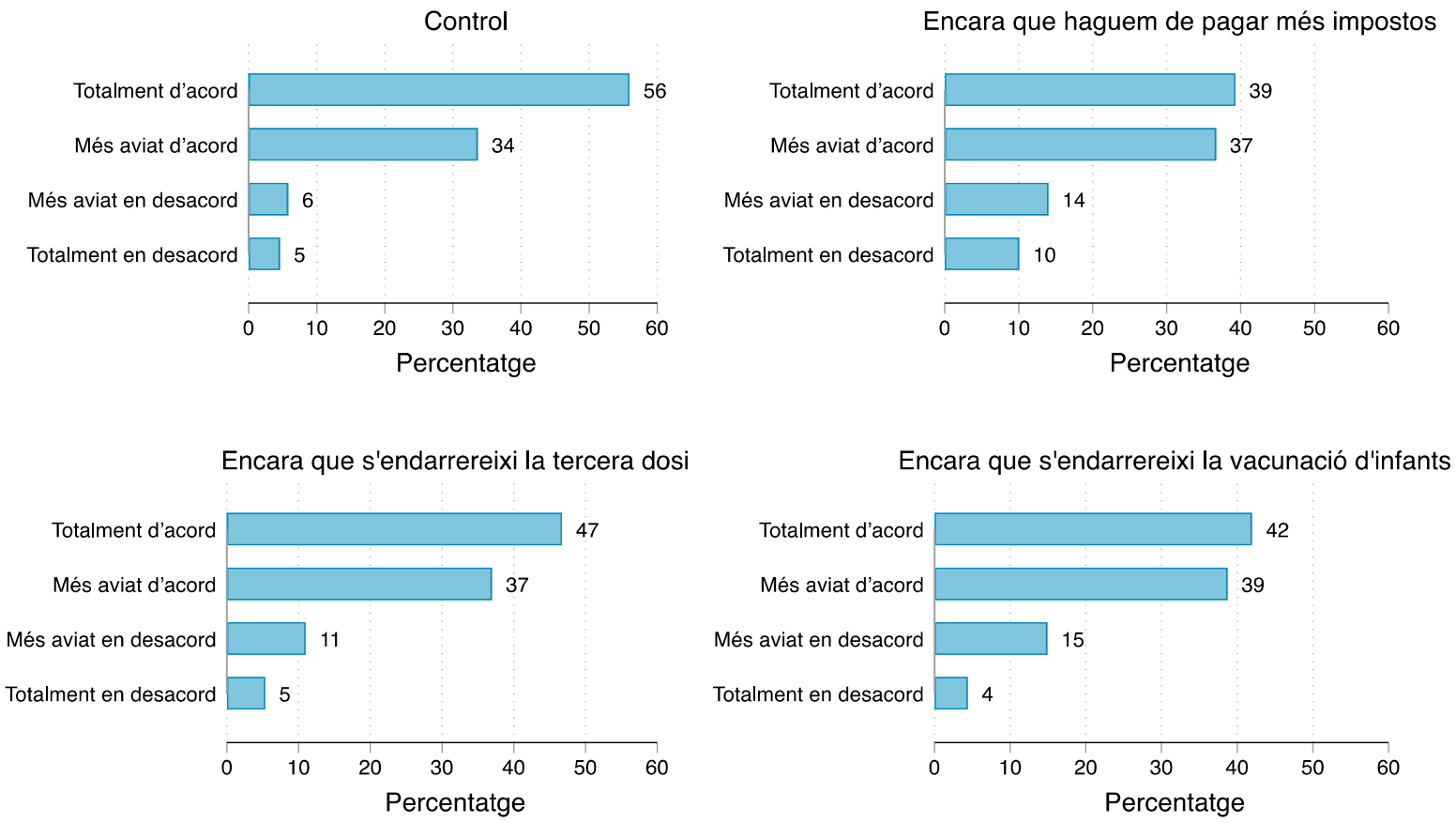

Acord amb el passaport COVID

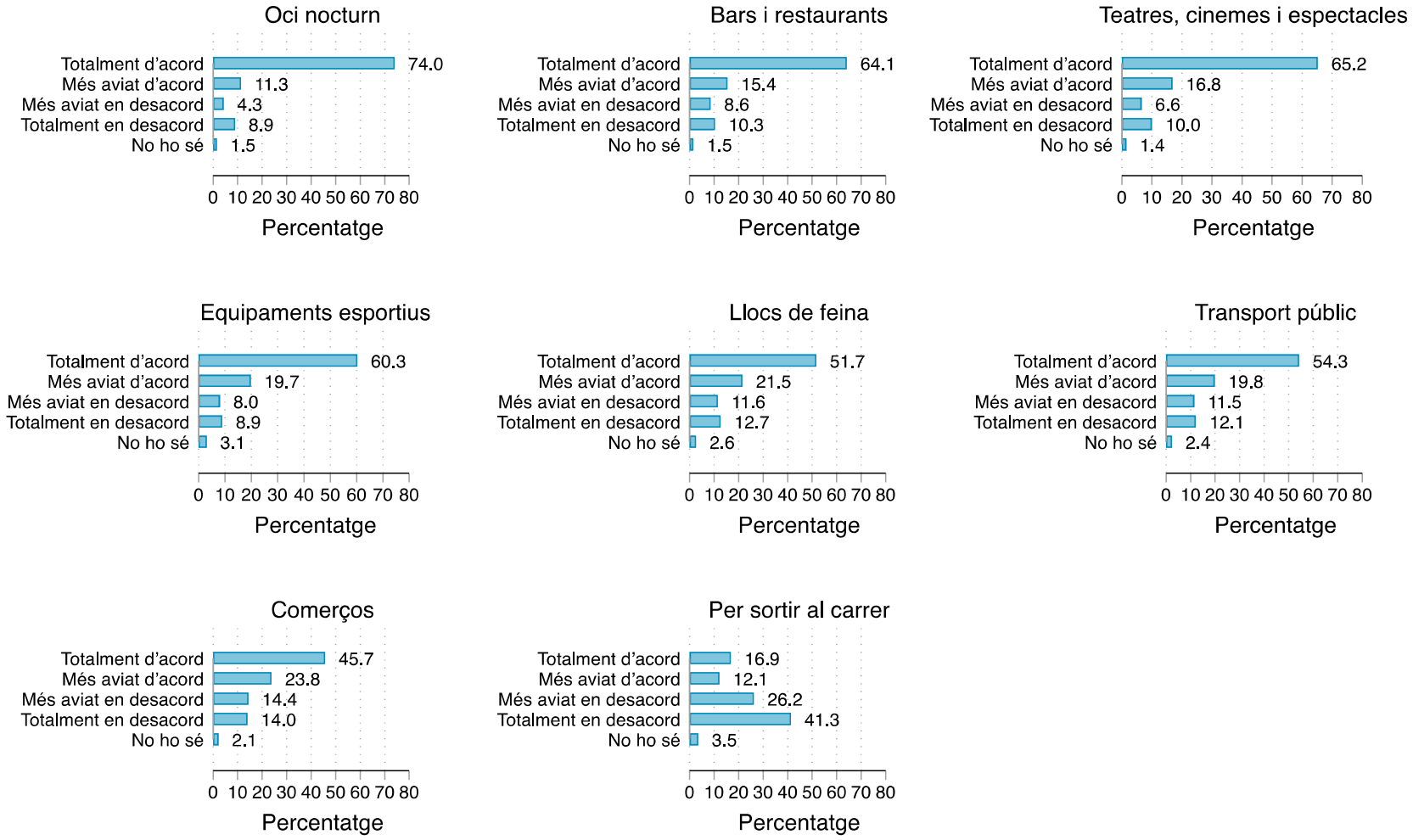

Passaport amb límits

El passaport COVID era una mesura amb una alta acceptació en àmbits com la restauració, l'oci nocturn, els espectacles o els equipaments esportius.

En altres àmbits, com el transport públic o els llocs de feina, l'acord és majoritari però hi ha més divisió.

En canvi, la majoria rebutja l'exigència del passaport Covid per sortir al carrer.

5 Annex: literals de les preguntes

Bloc llengua

Quina és la seva llengua, ens referim a quina és la llengua que vostè considera com a pròpia?
Només una resposta
1. Català (valencià/balear)
2. Castellà
3. Totes dues igual: català (valencià/balear) i castellà
4. Aranès
80. Altres llengües o altres combinacions (Especifiqui)
98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

Recorda quina llengua va parlar primer vostè, a casa, quan era petit/a?
Només una resposta
1. Català (valencià/balear)
2. Castellà
3. Totes dues igual: català (valencià/balear) i castellà
4. Aranès
80. Altres llengües o altres combinacions (Especifiqui)
98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

Quan es troba amb una persona que no coneix que parla en castellà, vostè generalment...?
Només una resposta
1. Parla en català
2. Parla en castellà
98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

Quan es troba amb una persona que no coneix que parla en català, vostè generalment...?

Només una resposta

1. Parla en castellà
2. Parla en català
98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

Quan s'adreça a una persona desconeguda, que no sap si parla en català o en castellà, vostè generalment...?

Només una resposta

1. Parla en castellà
2. Parla en català
98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

Fins a quin punt està d'acord amb les següents frases:

a) Respondre en català quan algú li parla en castellà és de mala educació

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens d'acord i el 10 molt d'acord. Només una resposta

Fins a quin punt està d'acord amb les següents frases:

a) Respondre en castellà quan algú li parla en català és de mala educació

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens d'acord i el 10 molt d'acord. Només una resposta

98. No ho sé
99. Prefereixo no contestar

I en els darrers anys, diria que la situació del català a Catalunya...
Només una resposta
1. Ha millorat
2. S'ha mantingut igual
3. Ha empitjorat
98. No ho sé

Respecte del futur del català, vostè personalment creu que...
Només una resposta
1. És una llengua amenaçada que podria desaparèixer en un futur no gaire llunyà
2. És una llengua que té el futur assegurat
98. No ho sé

Fins a quin punt està d'acord o en desacord amb les següents mesures per promoure el català:
a) Defensar el model actual d'immersió lingüística a l'escola
b) Tots els productes haurien d'estar etiquetats també en català
c) Mantenir el requisit de suficiència del català per treballar a l'administració pública (metges, jutges...)
d) Fer campanyes per promoure el català entre la població que no el parla
e) Establir una quota mínima de català a les plataformes digitals (Netflix, HBO...)
Només una resposta
1. Totalment d'acord
2. Més aviat d'acord
3. Més aviat en desacord
4. Totalment en desacord
98. No ho sé

Indiqui quin creu que és el nivell d´ús de de la llengua catalana en cadascun dels següents àmbits?

a) Ensenyament
b) Plataformes digitals (Netflix, HBO, etc.)
c) Administració de la Generalitat
d) Administració general de l'estat
e) Jutjats
f) Empreses privades
g) Dibuixos animats i jocs per nens i nenes

Només una resposta

1. Un ús insuficient
2. Un ús adequat
3. Un ús excessiu
98. No ho sé

Bloc educació

Hi ha un intens debat en el sector educatiu. D'una banda, hi ha qui defensa un canvi de model per reduir l'estudi de memòria i enfocar més l'educació a les competències i al treball per projectes. De l'altra, hi ha qui assegura que és important mantenir el model d'escola basat en la transmissió de coneixements. Vostè, personalment, de quin tipus de model educatiu és més partidari/a?

Només una resposta

1. Un model d'escola basat en la transmissió de coneixements i l'estudi de memòria
2. Un model d'escola basat en les competències i el treball per projectes
98. No ho sé

Indiqui fins a quin punt està d'acord amb la frase següent:

- Cal garantir que totes les escoles acullin proporcions semblants d'alumnes d'orígens familiars immigrants
- Cal garantir que totes les escoles acullin proporcions semblants d'alumnes de nivell socioeconòmic més baix
- Cal garantir que totes les escoles acullin proporcions semblants d'alumnes d'orígens familiars immigrants, encara que això signifiqui limitar la llibertat d'elecció de les famílies
- Cal garantir que totes les escoles acullin proporcions semblants d'alumnes de nivell socioeconòmic més baix, encara que això signifiqui limitar la llibertat d'elecció de les famílies

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens d'acord i el 10 molt d'acord. Només una resposta

Digui amb quina de les dues frases està més d'acord?

Només una resposta

1. Totes les escoles públiques haurien de rebre els mateixos recursos públics per cada alumne
2. Les escoles públiques que acullen més alumnes d'orígens familiars immigrants haurien de rebre més recursos públics per alumne
98. No ho sé

Digui fins a quin punt està d'acord o en desacord amb les frases següents?

a) A l'escola, els alumnes que s'esforcen son els que tenen bons resultats
b) A l'escola, els alumnes de famílies amb més recursos tenen més facilitats per obtenir bones notes
c) A l'escola, els alumnes que tenen males notes és perquè no s'esforcen prou
d) A l'escola, tothom té les mateixes oportunitats de tenir èxit escolar
e) La possibilitat de fracàs escolar està molt condicionada per l'entorn familiar dels alumnes
f) Els alumnes que no volen estudiar haurien de poder deixar l'escola, tot i no tenir els 16 anys, per tal de no endarrerir els altres alumnes

Només una resposta

1. Totalment d'acord
2. Més aviat d'acord
3. Més aviat en desacord
4. Totalment en desacord
98. No ho sé

Bloc canvi climàtic

Amb quina de les següents frases està més d'acord?

Només una resposta

1. La lluita contra el canvi climàtic ha de ser una prioritat a Catalunya
2. La lluita contra el canvi climàtic és important, però a Catalunya en aquests moments hi ha altres prioritats
3. La lluita contra el canvi climàtic no és important per a Catalunya

Amb quina de les següents frases està més d'acord?

Només una resposta

1. La protecció del medi ambient ha de ser una prioritat a Catalunya
2. La protecció del medi ambient és important, però a Catalunya en aquests moments hi ha altres prioritats
3. La protecció del medi ambient no és important per a Catalunya

Fins a quin punt estaria disposat/ada pagar més impostos per: millorar els serveis públics/ millorar l'educació i la sanitat/fer front al canvi climàtic/fer front a l'emergència climàtica/?

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens disposat/da i el 10 molt disposat/da. Només una resposta

Fins a quin punt està vostè d'acord amb la frase següent: les institucions haurien de gastar els diners dels contribuents en altres coses més urgents en lloc de dedicar tants recursos a la lluita contra el canvi climàtic?

Només una resposta

1. Totalment d'acord
2. Bastant d'acord
3. Poc d'acord
4. Gens d'acord

Fins a quin punt sent vostè la responsabilitat personal de tractar de reduir el canvi climàtic?

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens i el 10 molt. Només una resposta

Fins a quin punt estaria disposat/ada a canviar dràsticament el seu estil de vida i hàbits de consum per: fer front al canvi climàtic/ fer front al canvi climàtic si la majoria dels seus conciutadans ho fan/ fer front al canvi climàtic, encara que la majoria dels seus conciutadans no ho fan?

En una escala del 0 al 10, on el 0 és gens disposat/da i el 10 molt disposat/da. Només una resposta

Fins a quin punt està a favor o en contra d'introduir les següents mesures a Catalunya per reduir el canvi climàtic:

a) Augmentar els impostos sobre els combustibles, com la benzina
b) Implantar energies renovables, com l'eòlica i la solar, encara que tinguin impacte sobre el paisatge
c) Posar peatges en totes les autovies i autopistes per reduir el trànsit privat
d) Posar peatges a l'entrada de les ciutats grans, com Barcelona

Només una resposta

1. Molt a favor
2. Més aviat a favor
3. Ni a favor ni en contra
4. Més aviat en contra
5. Molt en contra
98. No ho sé

Bloc COVID-19

Fins a quin punt està d'acord o en desacord amb què es demani el certificat COVID per a accedir a...:

a) Teatres, cinemes i espectacles
b) Discoteques i sales d'oci nocturn
c) Bars i restaurants
d) Transport públic
e) Comerços
f) Llocs de feina
g) Equipaments esportius
h) Per sortir al carrer

Només una resposta

1. Totalment d'acord
2. Més aviat d'acord
3. Més aviat en desacord
4. Totalment en desacord
98. No ho sé

Creu que vacunar-se contra la COVID-19...?

1. Hauria de ser obligatori, tret de casos justificats per raons mèdiques
2. No hauria de ser obligatori
98. No ho sé

Fins a quin punt està d'acord o en desacord amb què els països desenvolupats com el nostre financin: la vacunació als països menys desenvolupats/ la vacunació als països menys/ desenvolupats, encara que haguem de pagar més impostos per pagar-ho/ la vacunació als països menys desenvolupats, encara que es retardi la distribució de la tercera dosi al nostre país/ la vacunació als països menys desenvolupats, encara que es retardi la vacunació als infants al nostre país?

1. Totalment d'acord
2. Més aviat d'acord
3. Més aviat en desacord
4. Totalment en desacord